अनुसूचित जाती कल्याण समिती

२०१०-२०११

(बारावी महाराष्ट्र विधानसभा)

सत्यमेव जयते

राज्यातील औरंगाबाद महानगरपालिका, जिल्हा परिषद, औरंगाबाद व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांच्या सेवेतील अनुसूचित जातीचे अधिकारी/कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच महानगरपालिका, जिल्हा परिषद व विद्यापीठामार्फत मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठी राबविण्यात येणा-या योजनांसंबंधीचा

दुसरा अहवाल

(हा अहवाल विधानसभा/विधानपरिषद सभागृहाला दिनांक एप्रिल २०१२ रोजी सादर करण्यात आला.)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई
एप्रिल, २०१२

अनुसूचित जाती कल्याण समिती

२०१०-२०११

(बारावी महाराष्ट्र विधानसभा)

राज्यातील औरंगाबाद महानगरपालिका, जिल्हा परिषद, औरंगाबाद व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांच्या सेवेतील अनुसूचित जातीचे अधिकारी/कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच महानगरपालिका, जिल्हा परिषद व विद्यापीठामार्फत मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठी राबविण्यात येणा-या योजनांसंबंधीचा

दुसरा अहवाल

एचबी १३६५—१

अनुसूचित जाती कल्याण समिती
(२०१०-२०११)
(बारावी विधानसभा)

समिती प्रमुख

१. मा. श्री. चंद्रकांत हंडोरे, वि. स. स.

समिती सदस्य

२. श्री. रावसाहेब अंतापूरकर, वि. स. स.
३. श्री. वामनराव कासावार, वि. स. स.
४. श्री. हरिदास भदे, वि. स. स.
५. श्री. दिपक चव्हाण, वि. स. स.
६. ॲड. अशोक पवार, वि. स. स.
७. श्री. मिलिंद (अण्णा) कांबळे, वि. स. स.
८. श्री. हरिष पिंपळे, वि. स. स.
९. श्री. लखन मलिक, वि. स. स.
१०. श्री. संतोष सांबरे, वि. स. स.
११. श्री. ज्ञानराज चौगुले, वि. स. स.
१२. श्री. वसंतराव खोटरे, वि. प. स.
१३. श्री. सुभाष चव्हाण, वि. प. स.
१४. श्री. राम पंडागळे, वि. प. स.
१५. श्री. चंद्रकांत पाटील, वि. प. स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

(१) डॉ. अनंत कळसे, प्रधान सचिव
(२) श्री. भाऊसाहेब कांबळे, सह सचिव
(३) श्री. दिलीप येवला, अवर सचिव (समिती)
(४) श्री. शशिकांत गायकवाड, कक्ष अधिकारी

अनुक्रमणिका

अ. क्र. (१)	विषय (२)		पृष्ठ कमांक (३)
	प्रस्तावना		(सहा)
१	औरंगाबाद महानगरपालिका	...	१
२	औरंगाबाद जिल्हा परिषद	...	१२
३	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद	...	२४
४	परिशिष्ट ''अ'' (औरंगाबाद महानगरपालिकेकडून प्राप्त झालेली माहिती)	...	३१
५	परिशिष्ट ''ब'' (औरंगाबाद जिल्हापरिषदेकडून प्राप्त झालेली माहिती)	...	५९
६	परिशिष्ट ''क'' (औरंगाबाद येथील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेली माहिती)	...	६३
७	परिशिष्ट ''ड'' (समितीच्या बैठकींचे संक्षिप्त कार्यवृत्त)	...	७५

प्रस्तावना

मी, अनुसूचित जाती कल्याण समितीचा समिती प्रमुख, समितीने अधिकार दिल्यावरून समितीचा दुसरा अहवाल सभागृहाला सादर करीत आहे.

समितीने राज्यातील औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद जिल्हा परिषद व औरंगाबाद येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ यांच्या सेवेतील अनुसूचित जातीचे अधिकारी/कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच महानगरपालिका, जिल्हा परिषद व विद्यापीठ यांचेमार्फत मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठी राबविण्यात येणा-या विविध कल्याणकारी योजना व विशेष घटक योजनाबाबतची माहिती जाणून घेण्याचे ठरविले व त्यानुसार उपरोक्त विभागाच्या संदर्भात तयार केलेल्या प्रश्नावलीबाबतची माहिती नगरविकास विभाग, ग्रामविकास विभाग व उच्च व तंत्र शिक्षण विभागामार्फत मागविण्यात आली.

समितीने उपरोक्त प्रश्नावलीच्या संदर्भात औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद जिल्हा परिषद व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांचेकडून प्राप्त झालेल्या लेखी माहितीच्या आधारे अनुक्रमे दिनांक ७ सप्टेंबर २०१० औरंगाबाद महानगरपालिका व दिनांक ८ सप्टेंबर २०१० रोजी जिल्हा परिषद, औरंगाबाद व डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद येथे प्रत्यक्ष भेट देऊन तेथील संबधित अधिका-यांशी चर्चा करण्यात आली.

समितीस पुरविण्यात आलेली लेखी माहिती व प्रत्यक्ष भेटीच्या वेळी संबंधित अधिका-यांकडून मिळालेल्या माहितीच्या आधारे समितीने दिनांक २१ जून २०११ रोजी प्रधान सचिव, नगरविकास विभाग, प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय विभाग व सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांची व दिनांक २२ जून २०११ रोजी प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय विभाग व सचिव, ग्रामविकास विभाग यांची साक्ष घेतली. प्रत्यक्ष भेटीच्या वेळी व साक्षीच्यावेळी मिळालेल्या माहितीचा सर्वंकक्ष विचार करून समितीने आपले अभिप्राय व शिफारशी या अहवालात समाविष्ट केलेल्या आहेत. औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद जिल्हा परिषद व डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांचेकडून प्राप्त झालेली माहिती अनुक्रमे परिशिष्ट "अ", "ब" व "क" मध्ये समाविष्ट असून समितीच्या बैठकीचे संक्षिप्त कार्यवृत्त परिशिष्ट "ड" मध्ये दिलेले आहे. समितीने दिनांक २८ मार्च २०१२ रोजी प्रारुप अहवालावर विचार करून तो संमत केला.

मंत्रालयीन विभागीय सचिवांच्या झालेल्या साक्षीच्या वेळी, प्रधान सचिव, नगरविकास विभाग, प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय विभाग, सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग व सचिव, ग्रामविकास विभाग तसेच आयुक्त, औरंगाबाद महानगरपालिका, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, औरंगाबाद जिल्हा परिषद,

कुलसचिव डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद व इतर संबंधित अधिकारी यांनी समितीसमोर उपस्थित राहून समितीला आवश्यक ती माहिती देऊन जे सहकार्य केले त्याबद्दल समिती त्यांची आभारी आहे.

विधान भवन :
मुंबई,
दिनांक २८ मार्च २०१२.

श्री. चंद्रकांत हंडोरे,
समिती प्रमुख,
अनुसूचित जाती कल्याण समिती.

अहवाल

समितीने औरंगाबाद महानगरपालिकेस दिलेल्या भेटीच्या वेळी संबंधित अधिका-यांनी समितीस दिलेली माहिती व विभागीय सचिव/प्रतिनिधी यांच्या साक्षीच्या वेळी दिलेली माहिती याचा सर्वंकक्ष विचार करून समितीने पुढीलप्रमाणे अभिप्राय व शिफारशी नोंदविल्या आहेत.

औरंगाबाद महानगरपालिका

(१) महानगरपालिकेतील सरळसेवेतील मंजूर पदे व अनुशेष.—

अनुसूचित जाती कल्याण समितीने महानगरपालिकेला दिलेल्या भेटीच्या वेळी महानगरपालिकेतील वर्ग १ ते ४ मधील तांत्रिक व अतांत्रिक अधिकारी/कर्मचारी यांची मंजूर संख्या त्यापैकी सन २००६-२००७ ते मार्च २०१० या कालावधीत भरण्यात आलेली पदे, उक्त मंजूर पदांपैकी वर्ग १ ते ४ मधील अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव ठेवण्यात आलेली पदे व अनुशेषाची पदे, अधिकारी/कर्मचारी यांना पदोन्नती, अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांना नियमानुसार पदोन्नती देण्याकामी कर्मचारी निवड समिती, बिंदु नामावली व मागासवर्गीयांच्या सेवा विषयक बाबी हाताळण्यासाठी स्वतंत्र मागासवर्ग कक्ष इत्यादी संदर्भात माहिती घेतली असता समितीस पुढीलप्रमाणे माहिती देण्यात आली.

महापालिकेत एकूण मंजूर पदे ४५८९ असून भरलेल्या पदांची संख्या ४३७३ आहे व रिक्त पदांची संख्या २१६ आहे. वर्ग १ ची मंजूर पदे १३ असून ही सर्व पदे भरलेली आहेत. वर्ग २ ची मंजूर पदे ६७ असून त्यापैकी ५६ पदे भरण्यात आलेली आहेत. वर्ग ३ ची ८५६ पदे असून त्यापैकी ७३३ पदे भरण्यात आलेली आहेत. वर्ग ४ ची ३१०१ पदे असून त्यापैकी ३०३७ पदे भरण्यात आलेली आहेत.

वर नमूद केलेल्यांपैकी वर्ग ४ च्या एकूण ३१०१ पदांपैकी १८७४ पदे सफाई मजुरांची व २२१ पदे स्वीपर पदाची आहेत, या पदांचा समावेश अनुशेष अथवा आरक्षणासाठी करण्यात येत नाही. त्यामुळे वर्ग ४च्या एकूण ३१०१ कर्मचा-यांमधून १८७४+२२१=२०९५ पदे वगळल्यास उर्वरित १००६ कर्मचा-यांचा समावेश विविध १८ पदांमध्ये होतो.

सन २००९-१० या वर्षाखेरीज अनुसूचित जातीतील उमेदवारांची स्थिती पुढीलप्रमाणे आहे.

वर्ग १ ची १३ पदे असून १३% नुसार आरक्षण ०१ चे येते परंतु प्रत्यक्षात ०३ पदे असून शिल्लक अनुशेष ०२ चा येतो.

वर्ग २ ची ६७ पदे असून भरलेली पदे ५६ आहेत १३% नुसार आरक्षण ०९ चे येते परंतु प्रत्यक्षात ११ पदे भरण्यात आलेली आहेत. शिल्लक अनुशेष ०२ येतो.

वर्ग ३ ची ८५६ पदे असून ७२९ पदे भरण्यात आलेली आहे. १३% आरक्षणानुसार ११६ पदे भरावयास पाहिजे होती, परंतु प्रत्यक्षात १०७ पदे भरण्यात आलेली आहेत. शिल्लक अनुशेष ०९ चा आहे.

वर्ग ४ ची (सफाई मजूर व स्वीपर वगळून) १००६ पदे असून त्यापैकी ९४२ पदे भरण्यात आलेली असून १३% आरक्षणानुसार १३० पदे भरावयास पाहिजे होती परंतु प्रत्यक्षात ३०९ पदे भरण्यात आलेली आहेत. शिल्लक अनुशेष १७९ चा आहे. एकूण शिल्लक अनुशेष १७३ चा येतो.

शिक्षकांची एकूण पदे ५५२ असून ५३४ पदे भरण्यात आलेली आहेत. १३% नुसार आरक्षणानुसार ७२ पदे येतात त्यापैकी ७१ पदे भरण्यात आलेली आहेत. शिक्षकांचा शिल्लक अनुशेष ०१ चा आहे.

महापालिका आस्थापनेवर वर्ग-२ ते वर्ग-४ संवर्गात एकूण २३१ अधिकारी/कर्मचारी ठराविक वेतनावर कार्यरत आहेत. त्यापैकी अनुसूचित जाती संवर्गातील एकूण ११४ कर्मचारी आहेत. सदर कर्मचा-यांना सेवेत सामावून घेण्याबाबत आवश्यक पाठपुरावा सुरू आहे.

सन २००६-२००७ मध्ये वर्ग-१ या संवर्गातील उपायुक्तांच्या ३ पदांपैकी १ पद प्रतिनियुक्तीने भरलेले आहे. १३ टक्क्यानुसार १ पद अनुसूचित जातीतून भरलेले आहे. अधीक्षक अभियंत्यांचे १ पद मंजूर आहे, हे पद भरलेले आहे, कार्यकारी अभियंत्यांची ३ पदे मंजूर आहेत, त्यापैकी १ पद अनुसूचित जातीसाठी राखीव आहे, प्रत्यक्षात २ पदे भरलेली आहेत, मुख्य लेखाधिका-यांचे पद प्रतिनियुक्तीने भरले आहे, आरोग्य वैद्यकीय अधिका-यांचे पद प्रतिनियुक्तीने भरले आहे, मुख्य लेखा परिक्षकाचे पद प्रतिनियुक्तीने भरले आहे. ४ पदे उपायुक्तांची आहेत, त्यापैकी ३ पदे प्रतिनियुक्तीने भरलेली आहेत. १ पद तात्पुरते आहे. निवडणुकीमुळे हे पद भरावयाचे राहिले होते. १ महिन्यामध्ये हे पद भरले जाईल. कार्यकारी अभियंत्यांची दोन्ही पदे अनुसूचित जातीमधून भरलेली आहेत.

अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांना नियमानुसार पदोन्नती देण्याकामी कर्मचारी निवड समिती गठीत करण्यात येते. सदर समितीमध्ये अनुसूचित जातीच्या अधिका-यांचा समावेश करण्यात येतो.

सन २००६-०७ ते २००९-१० या कालावधीत कनिष्ठ अभियंता-०३, कार्यालयीन अधीक्षक-०१, वरिष्ठ लिपिक-०७ व कनिष्ठ लिपिक-०२ या अनुसूचित जातीमध्ये अधिकारी/कर्मचा-यांना पदाच्या उपलब्धतेनुसार पदोन्नती देण्यात आलेली आहे.

अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांसाठी राखून ठेवलेल्या पदांसाठी १०० बिंदू व ५० बिंदू नामावली ठेवण्यात आलेली आहे. सद्यःस्थितीत सहायक आयुक्त, मागासवर्ग कक्ष विभागीय आयुक्त कार्यालय, औरंगाबाद यांचे मार्गदर्शनाखाली अद्ययावत करण्याची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.

अनुसूचित जाती अधिकारी/कर्मचारी यांच्या सेवा विषयक बाबी हाताळण्यासाठी दिनांक २८ डिसेंबर २००० पासून स्वतंत्र मागासवर्ग कक्ष स्थापन करण्यात आलेला आहे.

वर्ग १ व ४ च्या संवर्गातील रिक्त पदे भरणेबाबत :

अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव असलेली पदे भरण्यासाठी (सन २००६-२००७, ते मार्च २०१० या कालावधीत वर्ग १ ते ४ मधील रिक्त पदे भरण्याबाबत वर्तमानपत्रात केंव्हा जाहिराती देण्यात आल्या होत्या. याबाबत आयुक्त, औरंगाबाद महानगरपालिका यांनी समितीला पुढील प्रमाणे माहिती दिली :-

दिनांक २२ ऑक्टोबर २००७ रोजी एकूण ३८ पदांची जाहिरात देण्यात आली होती. त्यापैकी अनुसूचित जातीसाठी कनिष्ठ अभियंता-१ पद, दुय्यम आवेक्षक-३ पदे, अन्न निरीक्षक-१ पद ए.एन.एम.(नर्स)-१ पद या पदांचा समावेश करण्यात आला होता. उक्त ३८ पदांसाठी एकूण ७२२ उमेदवारांनी अर्ज केले होते. या पदांच्या संदर्भात उमेदवारांनी केलेल्या अर्जाची छाननी झालेली असून दोन महिन्यात ही पदे भरण्याची कार्यवाही पूर्ण होईल. समितीने यासंदर्भात असे सूचित केले की, रिक्त पदे तात्काळ भरण्यात यावीत पहिल्यांदा ज्या उमेदवारांनी अर्ज केले होते त्यांचेसुद्धा अर्ज मागवून घ्यावेत. तसेच भरतीच्या वेळेस नगर विकास विभागाचे अधिकारी, समाजकल्याण अधिकारी तसेच संबंधित अधिका-यांना उपस्थित राहण्यास सांगण्यात यावे. व ही पदे भरल्यानंतर यासंदर्भातील सविस्तर अहवाल दोन महिन्यात समितीला पाठविण्यात यावा.

सचिवांची साक्ष :

दिनांक ७ सप्टेंबर २०१० रोजी झालेल्या बैठकीच्या वेळी औरंगाबाद महानगरपालिकेने काही मुद्यांबाबत समितीस आ वासित केलेल्या माहितीच्या अनुषंगाने समितीने दिनांक २१ जून २०११ रोजी विभागीय सचिवांची साक्ष घेतली. त्यावेळी समितीने अशी विचारणा केली की, दिनांक ७ सप्टेंबर २०१० रोजी समितीस असे आ वासित करण्यात आले होते की, पुढील दीड-दोन महिन्यात रिक्त पदांच्या संदर्भात जाहिरात देण्यात येईल. तसेच, पूर्वी ज्या उमेदवारांनी अर्ज भरले होते त्यांनी सुद्धा अर्ज करावेत असा उल्लेख जाहिरातीमध्ये करण्यात येईल. तथापि, जवळपास १० महिन्यांचा कालावधी उलटून गेलेला आहे, परंतु अद्याप कोणतीही कार्यवाही केलेली नाही याची कारणमिमांसा विचारली असता आयुक्त, औरंगाबाद महानगरपालिका यांनी जाहिरात काढण्यासाठी उशीर झाला असल्याचे मान्य करून बिंदू नामावली प्रमाणित झाल्याशिवाय जाहिरात काढता येत नसल्याने उशीर झालेला असल्याचे सांगितले. तसेच आयुक्तांनी समितीस असेही सांगितले की, सन २००७-०८ ते सन २००९-१० या कालावधीतील अनुशेष यामध्ये धरलेला असून ही कार्यवाही पूर्ण होण्यासाठी किमान दोन महिन्यांचा कालावधी लागेल.

औरंगाबाद महानगरपालिकेतील नगर अभियंत्यांना ब-याच दिवसांपासून तात्पुरती पदोन्नती दिलेली आहे. अद्याप त्यांना कायमस्वरूपी पदोन्नती किंवा त्यांच्यावर संपूर्णपणे कार्यभार का सोपविला जात नाही? अशी समितीने विचारणा केली असता, लवकरच ते पद कायम करण्यात येईल. असे आयुक्तांनी समितीला सांगितले. समितीने पुढे अशी पृच्छा केली की, महापालिकेमध्ये सेवा ज्येष्ठतेनुसार मागासवर्गीयांचा हक्क असेल तर त्यांना कायम करणे आवश्यक आहे. औरंगाबाद येथील बैठकीत आयुक्तांनी समितीला असे सांगितले होते की, दोन महिन्यात भरतीची कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल, परंतु अद्याप कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही. आठ महिन्यांपासून अजूनही त्यांच्याकडे कार्यभार सोपविलेला आहे. या संदर्भात समितीने तीव्र नापसंती व्यक्त केली. त्यावर नगर विकास विभागाचे सचिवांनी असा खुलासा केला की, महापालिकेमध्ये नगर अभियंत्याचे पद नियुक्त केल्यानंतर त्या पदाला कायम करण्यासाठी शासनाकडे

प्रस्ताव पाठविणे आवश्यक असते. नगर अभियंता दर्जाचा अधिकारी हा इतर कार्यकारी अभियंत्यांपेक्षा वरच्या दर्जाचा म्हणजेच अधीक्षक अभियंत्याच्या समकक्ष दर्जाचा असावा. तोच अधिकारी इतर कार्यकारी अभियंता पदावर काम करणा-या अधिका-यांवर संनियंत्रण करू शकेल. याबाबत समितीने विभागीय सचिवांची भूमिका रास्त असल्याचे नमूद करून उक्त नगर अभियंत्याकडे पहिल्यांदा तात्पुरता जो कार्यभार दिलेला आहे तो नियमित करावा आणि त्याच बरोबर उक्त नमूद केल्यानुसार कार्यवाही सुरू ठेवण्याची सूचना केली.

अभिप्राय व शिफारशी :

समितीने औरंगाबाद महानगरपालिकेला दिलेल्या भेटीच्या वेळी सन २००७-०८, २००८-०९ व २००९-१० या तीन वर्षांचा वर्ग-१ व वर्ग-४ या संवर्गातील अनुशेष भरण्यात आलेला नसल्याचे समितीच्या निदर्शनास आले. त्यावेळी समितीने सदरहू अनुशेष तात्काळ भरण्याबाबत निर्देश दिले होते, परंतु जवळपास १० महिन्यांचा कालावधी उलटून गेला तरी अनुशेष भरण्याबाबत कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही ही अत्यंत गंभीर बाब आहे. बिंदुनामावली प्रमाणित करून घेऊन अनुशेष भरण्यासाठी जाहिरात काढणे आवश्यक होते. सहायक आयुक्त, विशेष मागासवर्ग कक्ष, तसेच आयुक्तालय औरंगाबाद यांनी महानगरपालिकेला अनुशेष भरण्यासाठी माहिती पुरविणे आवश्यक होते. परंतु तसे काहीही करण्यात आलेले नाही, तरी अनुसूचित जातीचा वर्ग-१ ते वर्ग-४ चा अनुशेष भरण्याबाबत जाहिरात काढून तीन महिन्यांच्या आत भरती प्रक्रिया पूर्ण करण्यात यावी व यासंबंधीचा अहवाल समितीला तीन महिन्यात पाठविण्यात यावा, अशी समितीची शिफारस आहे.

औरंगाबाद महानगरपालिकेमध्ये नगर अभियंता या पदावर ब-याच कालावधीपासून तात्पुरती पदोन्नती देण्यात आलेली आहे. महानगरपालिकेमध्ये सेवा ज्येष्ठतेनुसार मागासवर्गीयांना नगर अभियंता या पदावर कायम करणे आवश्यक आहे. नगर अभियंता या पदावर त्यांना बढती न देता केवळ त्यांच्यावर कार्यभार सोपवून काम करून घेणे व त्यांना बढती मिळण्यापासून वंचित ठेवणे हे निश्चितच योग्य नाही. सबब, नगर अभियंत्यांना दिलेला तात्पुरता कार्यभार नियमित करण्यात यावा व हे पद कायम करण्यासाठी शासनाकडे प्रस्ताव पाठविण्यात यावा. या संदर्भात केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीला तीन महिन्यांत पाठविण्यात यावी, अशी समितीची शिफारस आहे.

(२) महानगरपालिकेच्या सेवेमधील वर्ग ३ व वर्ग ४ च्या पदावरील रोजंदारी कर्मचा-यांना कायम करण्याबाबत.

औरंगाबाद महानगरपालिकेच्या सेवेमध्ये गेल्या १५ वर्षांपासून “ वर्ग-३ व वर्ग- ४ च्या पदांवरील ७० कर्मचारी दैनिक वेतनावर काम करीत आहेत. त्यापैकी २३ कर्मचारी अनुसूचित जातीचे आहेत. ही पदे कायमस्वरूपी भरण्याबाबत सर्वसाधारण सभेच्या माध्यमातून व प्रशासनाच्या माध्यमातून पाठपुरावा करावा. अशी सूचना समितीने दिनांक ७ सप्टेंबर २०१० रोजी औरंगाबाद येथील भेटीच्या वेळी केली व यासंदर्भात समिती नगरविकास विभागाच्या सचिवांची साक्ष घेईल, असे समितीने सूचित केले होते ”.

सचिवांची साक्ष :

उपरोक्त प्रकरणी समितीने दिनांक २१ जून २०११ रोजी विभागीय सचिवांची साक्ष घेतली. साक्षीच्या वेळी समितीने अशी पृच्छा केली की, महानगरपालिकेच्या सेवेमध्ये वर्ग-३ व वर्ग-४ चे एकूण किती कर्मचारी व कोणकोणत्या पदावर रोजंदारी पद्धतीने काम करीत आहेत. त्यावर महानगरपालिका आयुक्तांनी असा खुलासा केला की, वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या पदावर दैनिक वेतनावर काम करणा-या कर्मचा-यांना कायम करण्याबाबतच्या मुद्याच्या अनुषंगाने अशी माहिती देऊ इच्छितो की, कर्नाटकमध्ये यासंदर्भात एक कोर्ट केस झाली होती. त्यानुसार सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्णय झालेला आहे. तेंव्हा शासनाकडून असे कळविण्यात आले आहे की, विहित पद्धतीत बसत नसल्यामुळे या कर्मचा-यांची कायमस्वरूपी नियुक्ती करता येत नाही. यासंदर्भात पुन्हा शासनाला विनंती करण्यात आली आहे की, हे कर्मचारी रोजंदारीवर ब-याच वर्षांपासून काम करीत आहेत, त्यांना काढून टाकले तर त्यांच्यावर अन्याय होईल.

समितीने पुढे असे नमूद केले की, दैनिक वेतनावर गेल्या कित्येक वर्षांपासून हे गरीब मागासवर्गीय कर्मचारी काम करीत आहेत. त्यांना अशा प्रकारे कामावरून काढून देशोधडीला लावणे बरोबर नाही. त्याबाबत विभागीय सचिवांनी असे सांगितले की, सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक २५ ऑगस्ट २००५ रोजीच्या परिपत्रकामध्ये सर्वोच्च न्यायालयाच्या निदेशानुसार अस्थायी नियुक्त्या नियमित न करण्याबाबतचा उल्लेख केलेला आहे. तसेच सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाचा संदर्भ देऊन त्यात असे म्हटले आहे की, सर्व मंत्रालयीन विभागाचे प्रमुख आणि कार्यालय प्रमुखांना निदेशित करण्यात येत आहे की, सर्वोच्च न्यायालयाचे उपरोक्त आदेश पाहता सर्व पदांवरील नियुक्त्या विहित मार्गानेच कराव्यात. तसेच, मूळ नियुक्ती विहित मार्गाने केलेली असल्याशिवाय सेवा नियमित करता येणार नाही. अशा प्रकारचे स्पष्ट आदेश असल्याने शासनाला तसे करता येणार नाही. या संदर्भात समितीने पुढे असे सूचित केले की, सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्णय असला तरी विहित पद्धतीने भरती करीत असताना रोजंदारीवर काम करणा-यांना प्राधान्य देऊन विभागाला त्यांची नियुक्ती करणे शक्य होईल, त्यात या निर्णयाची आडकाठी येण्याची शक्यता नाही. तसा प्रयत्न महापालिका आयुक्तांनी करावा. तसेच समितीने असेही सूचविले की, सुप्रीम कोर्टाच्या निर्णयाची अंमलबजावणी करून विहित पद्धतीने या पदांची भरती करतांना या कर्मचा-यांनी शहरासाठी केलेली कामे, त्यांचा अनुभव आणि क्षमता लक्षात घेऊन दैनिक वेतनावरील कर्मचा-यांचा प्राधान्याने विचार व्हावा. सुप्रीम कोर्टाच्या आदेशाचे पालन विहित पद्धतीने करून दैनिक वेतनावरील काम करणा-या कर्मचा-यांना सेवेत घेतले गेले पाहिजे. ज्यावेळेस ही पदे भरली जातील तेव्हा या दैनिक वेतनावरील कर्मचा-यांचा अनुभव व क्षमता लक्षात घेऊन त्यांना पूर्वलक्षी प्रभावाने नियुक्ती द्यावी. त्यावर विभागीय सचिवांनी असा खुलासा केला की, रोजंदारीवरील पदे भरतांना वयाची व शिक्षणाची अट आपल्याला विचारात घ्यावी लागणार आहे. ही पदे भरतांना वयाचा प्रश्न महत्त्वाचा आहे. रोजंदारीने काम करणा-या कर्मचा-यांची वयोमर्यादा उलटून गेलेली असल्यामुळे प्रश्न निर्माण झालेला आहे. पुढे समितीने असे नमूद केले की, रोजंदारीवरील कर्मचा-यांची पदे विहित पद्धतीने भरत

असतांना त्यांची वयोमर्यादा उलटून गेलेली असेल तर त्यांच्या वारसांना सेवेत सामावून घेण्याबाबत प्राधान्याने विचार होण्याची आवश्यकता आहे. त्यावर विभागीय सचिवांनी असा खुलासा केला की, यासंदर्भात विधी व न्याय विभागाशी चर्चा करून रोजंदारीवरील कर्मचा-यांना सेवेत सामावून घेतांना वयाची अट शिथिल करता येईल काय हे तपासून घेण्यात येईल.

समितीने विभागीय सचिवांच्या असे निदर्शनास आणून दिले की, मुंबई महानगरपालिकेत मागासवर्गीयांसाठी चांगल्या प्रकारची कामे झालेली आहेत. त्यामुळे मुंबई महानगरपालिकेसारखीच भूमिका औरंगाबाद महानगरपालिकेत सुद्धा पार पाडावी अशी अपेक्षा आहे. मुंबई प्रमाणेच औरंगाबाद येथील मागासवर्गीयांना सुद्धा योजनांचा लाभ मिळाला पाहिजे. रोजंदारीवर काम करणा-या कर्मचा-यांना सेवेत सामावून घेण्यासाठी वयाची अट शिथिल होत नसेल तर त्यांच्या पाल्यांना, वारसांना त्यांच्या जागेवर सेवेत सामावून घेण्याची आवश्यकता आहे. औरंगाबाद येथील लोक आक्रमक असल्यामुळे या ठिकाणी कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होत असतो. त्यामुळे ही पदे भरतांना रोजंदारीवरील कर्मचा-यांचा प्राथम्याने विचार होण्याची आवश्यकता आहे. तसेच समितीने असेही सूचित केले की, रोजंदारीवरील कर्मचा-यांना सेवेत सामावून घेण्याच्या संदर्भात वयोमर्यादा, वारसा हक्क तसेच काही प्रश्न असतील तर त्यासंदर्भातीलसुद्धा विधी व न्याय विभागाशी चर्चा करून ते तातडीने सोडविण्याची आवश्यकता आहे. त्यावर विभागीय सचिवांनी समितीला असे सांगितले की, रोजंदारीवर कर्मचा-यांना सेवेत सामावून घेण्याच्या संदर्भातील मुद्दा विधी व न्याय विभागाकडे निर्णयार्थ पाठविण्यात येईल. ही पदे भरतांना मुख्य मुद्दा हा वयाच्या संदर्भातील आहे. या कर्मचा-यांकडे शिक्षण व अनुभव आहे परंतु वयाच्या शिथिलतेची बाब तपासून घेण्यात येईल असे आ वासन समितीला सचिवांनी दिले.

अभिप्राय व शिफारशी :

औरंगाबाद महानगरपालिकेला दिलेल्या भेटीच्या वेळी समितीच्या असे निदर्शनास आले की, महानगरपालिकेमध्ये वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या पदावर काम करणारे कर्मचारी ब-याच वर्षांपासून रोजंदारी पद्धतीने काम करीत आहेत. त्यांना अद्याप कायम करण्यात आलेले नाही. त्यांना केव्हाही कामावरून काढून टाकण्यात येते. त्यामुळे त्यांच्यावर एक प्रकारे अन्याय होत आहे. विभागीय सचिवांच्या साक्षीच्यावेळी समितीच्या असे ही निदर्शनास आले की, सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक २५ ऑगस्ट २००५ रोजीच्या परिपत्रकामध्ये सर्वोच्च न्यायालयाच्या निदेशानुसार अस्थायी नियुक्त्या नियमित न करण्याबाबतचा उल्लेख केलेला आहे. तसेच सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयानुसार सर्व पदांवरील नियुक्त्या विहित मार्गानेच कराव्यात. तसेच मूळ नियुक्ती विहित मार्गाने केलेली असल्याशिवाय सेवा नियमित करता येणार नाही. अशा प्रकारचे स्पष्ट आदेश सर्व मंत्रालयीन विभागाचे प्रमुख आणि कार्यालय प्रमुखांना देण्यात आलेले आहेत. **असे असले तरी विहित पद्धतीने भरती करीत असताना रोजंदारीवर काम करणा-या कर्मचा-यांना प्राधान्य देऊन त्यांची नियुक्ती करण्यासाठी प्रयत्न करावेत. त्यानुसार महानगरपालिकेने रोजंदारी कर्मचा-यांना**

महानगरपालिकेच्या सेवेत घेत असताना या रोजंदारी कर्मचा-यांचा अनुभव व त्यांची क्षमता लक्षात घेऊन त्यांना पूर्वलक्षी प्रभावाने त्यांना सेवेमध्ये सामावून घेण्यात यावे. तसेच रोजंदारी कर्मचा-यांना सेवेत सामावून घेत असताना त्यांच्या वयाची व शिक्षणाची अट विचारात घेऊन ज्या उमेदवारांची वयोमर्यादा उलटून गेली असेल तर अशा उमेदवारांची भरती करीत असतांना त्यांच्या वयाची अट शिथिल करून त्यांची भरती करण्यात यावी किंवा वयोमर्यादा उलटून गेलेल्या कर्मचा-यांच्या पाल्यांना, वारसांना सेवेत सामावून घेण्याबाबत प्राधान्याने विचार करण्यात यावा व केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीला तीन महिन्यात कळविण्यात यावी अशी समितीची आग्रहाची शिफारस आहे.

(३) मागासवर्गियांच्या कल्याणासाठी राबविण्यात येणा-या योजना :

दिनांक ७ सप्टेंबर २०१० रोजी औरंगाबाद महापालिकेला दिलेल्या भेटीच्या वेळी आयुक्त, औरंगाबाद महानगरपालिका यांनी मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठी राबविण्यात येणा-या योजनासंदर्भात पुढील प्रमाणे माहिती दिली.

महानगरपालिकेच्या मालकीची विविध ठिकाणी एकूण १०३६ दुकान गाळे आहेत. त्यापैकी ६२९ दुकान गाळे नगरपालिकेच्या काळापासून असून एकूण ४०७ दुकान गाळे महानगरपालिकेच्या काळात विकसित करण्यात आलेली आहेत. या ४०७ गाळ्यांपैकी एकूण २७ दुकान गाळे मागासवर्गीयांसाठी राखीव ठेवण्यात आली असून त्याप्रमाणे वाटप करण्यात आलेले आहेत.

महानगरपालिकेच्या मालकीची एकूण १३ ठिकाणी १३० निवासस्थाने असून त्यातील ४८ निवासस्थाने ही अनुसूचित जातीतील कर्मचा-यांना उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहेत. याव्यतिरिक्त त्रिवेणी मागासवर्गीय गृहनिर्माण संस्था कटकटगेट येथील ५० प्लॉटस् व कुशिनारा मागासवर्ग गृहनिर्माण संस्था, बायजीपूरा येथिल ३२ प्लॉटस् मागासवर्गीय कर्मचा-यांना देण्यात आलेले आहेत.

सामाजिक संरचनेचा निधी सन २००६-०७ ते २००९-१० या वर्षात ७२.७० कोटी रुपये मिळाला होता त्यापैकी ४३.९५ कोटी रुपये खर्च झाला असून अनुसूचित जातीवरील एकूण खर्च २२.८२ कोटी रुपये झालेला आहे.

सन २००६-०७ ते २००९-१० पर्यंत अनुसूचित जातीच्या बचत गटांची संख्या ४९३ आहे. बचत गटासाठी सन २००६-०७ ते २००९-१० या वर्षात १५३.०८ कोटी रुपये निधी प्राप्त झाला होता व त्यापैकी १२२.६७ खर्च झाला असून अनुसूचित जातीवरील एकूण खर्च ६५.८८ कोटी रुपये झालेला आहे.

बैठकीत पुरविण्यात आलेल्या माहितीच्या अनुषंगाने समितीने अशी विचारणा केली की, सन २००६-२००७ या आर्थिक वर्षात २११.६६ कोटी इतकी तरतूद करण्यात आली. त्यापैकी रु. १८७.९९ कोटी इतके महानगरपालिकेचे उत्पन्न आहे. प्रत्यक्षात ६६.४४ कोटी उत्पन्न प्राप्त झाले. त्याच्या ५ टक्के ३.३२ कोटी खर्च करणे आवश्यक होते. तथापि, या आर्थिक वर्षात महानगरपालिकेने मागासवर्गीयांच्या कल्याणकारी

योजनांवर ४.५२ कोटी इतका खर्च केलेला आहे. त्याचप्रमाणे सन २००६-२००७ मध्ये महानगरपालिकेचा कमिटेड खर्च वगळता ६६.४४ कोटी उत्पन्न होते. त्यानुसार ३.३२ कोटी रुपये खर्च करावयास पाहिजे होते. प्रत्यक्षात ४.५२ इतका खर्च केलेला आहे. सन २००७-२००८ मध्ये २ कोटी रुपये कमी खर्च केला आहे, सन २००८-२००९ मध्ये २.५ कोटी कमी खर्च केला आहे सन २००९-२०१० मध्ये २ कोटी कमी खर्च केला आहे.

सन २००७-२००८ या वर्षात ५.४० कोटी खर्च होणे अपेक्षित होते. परंतु त्या वर्षात प्रत्यक्षात २.९४ कोटी इतका खर्च केला आहे. त्याचप्रमाणे त्याच्या मागील दोन वर्षातही कमी खर्च केलेला आहे. कमी खर्च होणे याला सर्वस्वी आयुक्त जबाबदार आहेत, आज दलित वस्त्यांची स्थिती अत्यंत वाईट आहे. त्याठिकाणी अंतर्गत रस्ते नाहीत. तसेच महानगरपालिकेचे दरवर्षी बजेट तयार करीत असतांना अपेक्षित महसुली उत्पन्न गृहित धरले जाते आणि त्याप्रमाणे मागासवर्गीयांच्या कल्याणकारी योजनांसाठी तरतूद केली जाते. हा निधी संपूर्णपणे खर्च होणे अपेक्षित आहे. या संदर्भात आयुक्तांनी खुलासा केला की, मागावर्गीय कल्याणकारी योजनेसाठी जेवढी तरतूद केली होती तेवढा खर्च झालेला नाही. तसेच हा निधी दुस-या योजनांसाठी वर्गही करण्यात आलेला नाही. परंतु समितीने सुचविल्याप्रमाणे निधीची अखर्चित राहिलेली रक्कम कॅरिफॉरवर्ड करून पुढील वर्षात खर्च केली जाईल.

यापुढे समितीने असे सूचित केले की, महानगरपालिकेचा पुढील वर्षाचा अंतिम अर्थसंकल्प तयार होण्यापूर्वी या निधीच्या संदर्भात सक्षम अधिका-यांसह नगरसेवकांची समिती नेमावी आणि शहरामध्ये कोणकोणत्या ठिकाणी दलित वस्त्या आहेत, तेथे लाईट, पाणी, रस्ते आहेत का, हे पाहण्यासाठी सर्व्हे करावा. सन २००७-२००८, २००८-२००९ व २००९-२०१० या वित्तीय वर्षामधील अखर्चित राहिलेली रक्कम उत्तरामध्ये नमूद करावयास पाहिजे होती. हा निधी व्यपगत होत नाही. त्यामुळे यासाठी जे जबाबदार असतील त्या अधिका-यांविरुद्ध समितीला कायदेशीर कारवाई करावी लागेल.

सन २००९-२०१० मध्ये अनुसूचित जातीच्या विकासासाठी ३.५५ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली होती. परंतु त्यापैकी केवळ २.१६ कोटी रुपये खर्च झालेला आहे. म्हणजेच जवळजवळ ५० टक्के खर्च झालेला आहे. ज्या ठिकाणी हा निधी खर्च झालेला आहे तो बरोबर खर्च झालेला आहे की नाही तो तपासून घेण्यात यावा असे समितीने सूचित केले असता आयुक्तांनी त्यास तात्काळ मान्यता दिली.

गलिच्छ वस्ती निर्मुलन योजनेतंर्गत केंद्र शासन पुरस्कृत एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास योजनेतंर्गत सन २००७-२००८ मध्ये २ कोटी, सन २००८-२००९ मध्ये ४.१६ कोटी असे एकूण ६.१६ कोटी अनुदान महानगरपालिकेस प्राप्त झाले. त्यापैकी आंबेडकर नगरासाठी १.०३ कोटी रुपये. राहूल नगरसाठी १.४८ कोटी व ब्रिजवाडीसाठी ०.६१ कोटी रुपये प्राप्त झाले असा एकूण ३.१२ कोटी रुपये खर्च झालेला आहे. आयुक्तांनी दिलेल्या सदर माहितीसंदर्भात समितीने अशी पृच्छा केली की, औरंगाबादमध्ये आंबेडकर नगर, राहूल नगर व ब्रिजवाडी एवढयाच स्लम वसाहती आहेत काय, तसेच समितीने असेही

मत व्यक्त केले की, मागासवर्गीयांच्या कल्याणकारी योजनेसाठी जो निधी खर्च झालेला नाही तो सर्व निधी एकत्रित करून त्यातून दलित वस्त्यांमधील कामे पूर्ण करण्यात यावीत. मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठी जो निधी येतो तो निधी त्याच वर्षी खर्च झाला पाहिजे ज्यांनी मागासवर्गीय कल्याणाचा निधी खर्च केला नाही त्यांच्यावर कारवाई झाली पाहिजे अशी समितीची भावना आहे. त्यामुळे मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठीचा खर्च झालेला निधी योग्य रितीने खर्च झालेला आहे किंवा नाही याबाबतची माहिती समिती विभागीय सचिवांकडून साक्षीच्या वेळी घेईल.

सचिवांची साक्ष

औरंगाबाद महानगरपालिकेकडून प्राप्त झालेली लेखी माहिती व समितीने प्रत्यक्ष भेट देऊन तेथील अधिका-यांसमवेत केलेल्या चर्चेच्या वेळी प्राप्त झालेली माहिती या दोन्हींचा विचार करता उपस्थित झालेल्या काही महत्वाच्या मुद्यासंदर्भात समितीने सचिव, नगरविकास विभाग यांची साक्ष घेतली. साक्षीच्या वेळी समितीने अशी विचारणा केली की, सन २००६-०७, २००७-०८, २००८-०९ व २००९-१० या चार वर्षाचे महानगरपालिकेचे उत्पन्न ८९६ कोटी रुपये होते. त्यापैकी, मागासवर्गीयांसाठी २१.८१ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली. परंतु प्रत्यक्षात मागासवर्गीयांवर केवळ १२.९१ कोटी रुपये खर्च करण्यात आलेले आहेत. जवळपास ११ कोटी रुपये मागासवर्गीयांवर खर्च होणे बाकी आहे. समितीने भेट दिली तेव्हा समितीला सांगितले होते की, पुढील बजेटमध्ये तरतूद करून ही रक्कम मागासवर्गीयांच्या योजनेसाठी खर्च केली जाईल. त्यामुळे या रकमेचे नेमके काय झाले आहे. त्यावर आयुक्त, औरंगाबाद महानगरपालिका यांनी अशी माहिती दिली की, मागासवर्गीयांसाठी २१.८१ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली होती. प्रत्यक्षात १२.९१ कोटी रुपये मागासवर्गीयांवर खर्च झाले. शिक्षणावरील खर्च ६.९८ कोटी रुपये दाखवावयाचे राहून गेले होते, त्यामुळे मागासवर्गीयांच्या योजनेवर प्रत्यक्षात १९.१९ कोटी रुपये खर्च करण्यात आलेले आहेत. समितीने पुढे अशी विचारणा केली की, मागासर्गीयांच्या विकासाच्या योजनेवर २१ कोटी पैकी १९ कोटी रुपये खर्च झालेले आहेत असे आपण सांगितले आहे. त्यामुळे उरलेले २.५ कोटी रुपये आपण कसे खर्च करणार आहात ? त्यावर आयुक्तांनी असा खुलासा केला की, या वर्षीच्या बजेटमध्ये त्यासंदर्भात तरतुदींचा बॅकलॉग घेतला जाईल. २१.९१ कोटी ही अंदाजपत्रकीय रक्कम होती. बजेटच्या ५ टक्के प्रमाणे १७.१८ कोटी रूपये खर्च होतो. परंतु मागासवर्गीयांवर प्रत्यक्षात १९.१९ कोटी रुपये खर्च झालेले आहेत. मागासवर्गीयांवरील तरतूद जवळपास ७ टक्क्यापर्यंत केलेली आहे. समितीने पुढे अशीही पृच्छा केली की, सन २००६-०७, २००७-०८, २००८-०९ व २००९-१० या वर्षामध्ये एक वर्ष सोडले तर मागासवर्गीयांवर रक्कम खर्च केल्याचे दिसून येत नाही. त्यामुळे बाकीची रक्कम आपण कशी खर्च केलेली आहे ? यामध्ये जे पैसे खर्च करण्याचे शिल्लक राहिलेले आहेत त्या शिल्लक रकमेचा आपण कशा प्रकारे वापर करणार आहात ? यासंदर्भात विभागीय सचिवांनी सदर माहिती समितीला पुरविण्यात आलेल्या सन २००६-२००७ ते २००९-२०१० या कालावधीतील सुधारित प्रस्ताव मागासवर्गीय कल्याणकारी योजनेच्या सुधारीत प्रस्तावातील विवरण पत्रात नमुद असल्याचे सांगितले. (परिशिष्ट अ)

सन २००६-०७ ते सन २००९-१० पर्यंत महानगरपालिकेने १७.१८ कोटी एवढा खर्च करणे आवश्यक होते, त्याऐवजी १९.१९ कोटी इतका खर्च केल्याचे नमूद केले आहे. मग औरंगाबाद येथील समितीच्या बैठकीत समितीला असत्य माहिती देण्याचे कारण काय आहे. सन २००६-०७ मध्ये २११ कोटीची अर्थसंकल्पीय तरतूद होती, त्यापैकी १८७ कोटी रुपये एवढे उत्पन्न महापालिकेला मिळाले. त्यातून मागासवर्गियांसाठी ६ कोटीची तरतूद करण्यात आली. पण प्रत्यक्षात मात्र ४.५२ कोटी एवढाच खर्च करण्यात आला. त्यातील अनुशेष शिल्लक आहे. त्यानंतर सन २००७-०८ मध्ये ५.९६ कोटीची तरतूद करून फक्त ३.२९ कोटी रुपये एवढाच प्रत्यक्ष खर्च केला, त्यातील अनुशेष शिल्लक आहे. सन २००८-०९ मध्ये ५.४२ कोटी रुपये एवढी तरतूद मागासवर्गीयांच्या कल्याणकारी योजनेसाठी करण्यात आली होती. पण प्रत्यक्ष मात्र २.९४ कोटी रुपये एवढाच खर्च केला गेला, यातील अनुशेष २.५० कोटीचा शिल्लक आहे. सन २००९-१० मध्ये ४.३५ कोटीची तरतूद असताना २.१६ कोटीचा खर्च करण्यात आला आहे. अशा प्रकारे एकूण २१ कोटी इतका खर्च या कालावधीत करण्याची अपेक्षा असताना प्रत्यक्ष मात्र १७ कोटी रुपये खर्च करण्यात आले. समितीला असत्य माहिती देण्याची कारणमीमांसा विचारली असता आयुक्तांनी असे सांगितले की, यामध्ये शिक्षणावर कमी खर्च झालेला होता व तसा उल्लेख शे-यामध्ये केलेला आहे. सन २००६-०७ या वर्षात अर्थसंकल्पीय तरतूद २११ कोटीची होती, प्रत्यक्ष १८७ कोटी इतका खर्च झाला. यातून महापालिकेचा आवश्यक खर्च वजा जाता प्रत्यक्षात महसुली उत्पन्न ६४ कोटी रुपये होते व त्याच्या तुलनेत ३.३२ कोटी इतका खर्च करणे अपेक्षित होते. यासंदर्भात समितीने असे निदेश दिले की, या आकडेवारीची संपूर्ण चौकशी करून समितीला अहवाल सादर करावा. त्यावर विभागीय सचिवांनी असा खुलासा केला की, शिक्षणावर केलेला खर्च जमेस धरलेला नसल्याने या आकडेवारीमध्ये बदल दिसून येतो. मागासवर्गीय कल्याणकारी योजनेच्या संदर्भात पूर्वी दिलेल्या विवरण पत्रामध्ये (परिशिष्ट अ) जी आकडेवारी दिली आहे त्याकडे व सुधारित प्रस्तावामधील माहिती पाहिली असता, दोन्ही विवरण पत्रात सन २००६-०७ च्या आकडेवारीमध्ये अंदाजपत्रकीय तरतूद २११.६६ कोटी एवढी होती. प्रत्यक्ष उत्पन्न १८७.९९ कोटी रुपये हे दोन्ही ठिकाणी सारखेच दाखविलेले आहेत. प्रत्यक्षात ६.०८ कोटी इतकी तरतूद मागासवर्गीयांच्या कल्याणकारी योजनांसाठी अर्थसंल्पकामध्ये केल्याचे दाखविले. पण हीच तरतूद सुधारित प्रस्तावामध्ये ३.३५ कोटी एवढी दाखविली आहे. पण हे अंदाजपत्रकीय तरतूदीचे आकडे नसून ५ टक्क्याप्रमाणे तरतूद दाखविली आहे. म्हणजे प्रत्यक्षात ६.०८ कोटी एवढी तरतूद केली होती. मात्र आवश्यक तरतूद फक्त ३.३५ कोटी एवढीच असायला पाहिजे होती. जो ४.५२ कोटी रुपये खर्च दाखविला तो ५.३८ कोटी झालेला आहे. यामध्ये शिक्षणावर जो खर्च केला तो जमेस न धरल्यामुळे ही तफावत दिसून येते.

आपल्या आकडेवारीमध्ये जी माहिती दिली त्यात बरीच तफावत दिसून येते. त्यावरून नेमका पैसा कोणावर खर्च झाला याचा उलगडा होत नाही. यासंदर्भात आपण दोन महिन्यात संपूर्ण चौकशी करून समितीला माहिती द्यावी. असे समितीने निदेश दिले असता. समितीच्या निदेशानुसार शासन स्तरावर जी आकडेवारी सादर करण्यात आली, तो खर्च प्रत्यक्षात किती करण्यात आला याची संपूर्ण शहानिशा करून ही आकडेवारी योग्य आहे की नाही याची चौकशी करून समितीला अहवाल सादर केला जाईल असे विभागीय सचिवांनी आ वासित केले.

अभिप्राय व शिफारशी :

औरंगाबाद महानगरपालिकेचे सन २००६-०७, २००७-०८, २००८-०९ व २००९-१० या गेल्या चार वर्षाचे उत्पन्न ८९६ कोटी रुपये होते त्यापैकी मागासवर्गीयांसाठी २१.८१ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली होती. त्यापैकी १९.१९ कोटी रुपये मागासवर्गीयांवर खर्च झाले तरीदेखील उर्वरित २.५ कोटीपेक्षा जास्त रक्कम शिल्लक राहिलेली आहे ही रक्कम मागासवर्गीयांवर खर्च करणे आवश्यक होते. परंतु सदर रक्कम खर्च करण्यात आलेली नाही. महानगरपालिकेने सन २००६-०७ मध्ये २११ कोटी रुपयांची अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यात आली. त्यापैकी १८७ कोटी रुपये उत्पन्न महापालिकेला मिळाले. सदर रक्कमेतून मागासवर्गियांसाठी ६.०८ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली होती. परंतु, या प्रत्यक्षात मात्र ४.५२ कोटी रुपये खर्च करण्यात आले, त्यातील १.५६ कोटी रुपये शिल्लक राहिले. सन २००७-०८ मध्ये ५.९६ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली, त्यापैकी ३.२९ कोटी रुपये खर्च करण्यात आले आहे. त्यातील २.६७ कोटी रक्कम शिल्लक राहिली. सन २००८-०९ मध्ये ५.४२ कोटी रुपयांची तरतूद मागासवर्गीयांच्या कल्याणकारी योजनांसाठी करण्यात आली होती. परंतु, या रकमेपैकी प्रत्यक्षात २.९४ कोटी रुपये खर्च करण्यात आले आहे व त्यातील २.४८ कोटी रुपये शिल्लक राहिले. तसेच सन २००९-१० मध्ये ४.३५ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली त्यापैकी २.१६ कोटी रुपये खर्च करण्यात आले व उर्वरित ३.१९ कोटी रुपये शिल्लक राहिले. अशा प्रकारे गेल्या ४ वर्षांत जवळ जवळ २१ कोटी रुपये इतका खर्च करण्याची आवश्यकता असताना प्रत्यक्ष मात्र १७ कोटी रुपये खर्च करण्यात आले आहेत. म्हणजेच समितीला असत्य माहिती देण्यात आलेली आहे ही अत्यंत गंभीर बाब आहे.

सबब, औरंगाबाद महानगरपालिकेने, मागासवर्गीयांच्या कल्याणकारी योजनांसाठी सन २००६-०७ ते सन २००९-१० या चार वित्तीय वर्षाच्या कालावधीत पूर्वी सादर केलेल्या खर्चाच्या तरतूदीचे विवरण पत्रात व विभागीय सचिवांनी साक्षीच्या वेळी सादर केलेल्या तरतुदीच्या सुधारित विवरण पत्रामध्ये मोठ्या प्रमाणामध्ये तफावत दिसून येते. त्यामुळे खर्च नेमका कोणत्या बाबीवर किती केला याचा उलगडा होत नाही. यासंदर्भात संपूर्ण चौकशी करून समितीला सविस्तर अहवाल तीन महिन्यात सादर करावा अशी समितीची शिफारस आहे.

जिल्हा परिषद औरंगाबाद

(१) जिल्हा परिषदे अंतर्गत खाजगी अनुदानित शाळा व विनाअनुदानित शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांची बिंदुनामावली (रोस्टर) नियमित करणे.

अनुसूचित जाती कल्याण समितीने दिनांक ८ सप्टेंबर २०१० रोजी औरंगाबाद जिल्हा परिषदेला भेट दिली व जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी व संबंधित अधिकारी यांचे समवेत बैठक घेतली. बैठकीच्या वेळी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी प्राथमिक शिक्षकांची ६८१९ पदे मंजूर असून अनुसूचित जातीसाठी राखीव असलेल्या ११२० पदांपैकी १११४ पदे भरण्यात आलेली आहेत. एकूण ६ पदांचा अनुशेष आहे. त्यांची जात पडताळणीची प्रकरणे पाठविण्यात आली असून त्यांनी वैधता प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतर नेमणूक करता येईल अशी माहिती दिली. त्यावेळी समितीने अशी विचारणा केली की, जिल्हा परिषदेच्या अंतर्गत असलेल्या खाजगी अनुदानित शाळा व कायम विनाअनुदानित शाळांनी शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे नियमित रोस्टर योग्यरित्या ठेवले आहे काय, त्यांच्या पदांना मान्यता मिळाली आहे काय, औरंगाबाद जिल्ह्यातील विनाअनुदानित शाळांचे अद्याप मुल्यमापन झालेले नाही आणि पदांना मान्यता देत असताना रोस्टरची तपासणीही झालेली नाही. तसेच, औरंगाबाद जिल्हा परिषदेमधील ११४ शाळांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे रोस्टर तपासले आहे की नाही हे पाहिले जात नाही ही बाब गंभीर आहे. जिल्हा परिषदेच्या अंतर्गत असलेल्या शाळांची माहिती समितीला सादर करण्यात आलेली आहे. परंतु, खाजगी अनुदानित व कायम विनाअनुदानित शाळांची माहिती देण्यात आलेली नाही. खाजगी विना अनुदानित शाळांच्या रोस्टरची माहिती दिलेली नाही. खाजगी अनुदानित शाळांमध्ये बोगस भरती झाली असल्याबाबत तक्रारी आलेल्या आहेत. कोणत्या शाळांमध्ये किती अनुशेष आहे, पदांना मान्यता मिळाली आहे की नाही, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांची संख्या किती आहे ही सर्व माहिती ८ दिवसांत समितीला द्यावी, असे समितीने निदेश दिले.

उपरोक्त प्रकरणी समितीला आ वासित केल्यानुसार मुख्य कार्यकारी अधिकारी, औरंगाबाद जिल्हा परिषदेकडून पुढीलप्रमाणे माहिती प्राप्त झाली :—

प्राथमिक विभाग : जिल्ह्यातील सर्व अनुदानित खाजगी **प्राथमिक शाळे**मध्ये रोस्टर मेन्टेन केलेले असून त्यांच्या पदांना मान्यता देतांना रोस्टरची तपासणी करूनच मान्यता दिली जाते. कायम विनाअनुदानित तत्त्वावरील शाळांनासुद्धा रोस्टर मेन्टेन करण्याबाबत कार्यवाही सुरू आहे. खाजगी **प्राथमिक** अनुदानित शाळांच्या पदनिहाय आरक्षणासंदर्भातील माहितीचा तपशील या अहवालातील परिशिष्टात समाविष्ट आहे. (परिशिष्ट ''ब '').

माध्यमिक विभाग : औरंगाबाद जिल्ह्यामध्ये खाजगी संस्थामार्फत ४०७ अनुदानित माध्यमिक शाळा चालविल्या जातात. त्यांपैकी ८२ माध्यमिक शाळा अल्पसंख्याक संस्थामार्फत चालविल्या जातात. १७४ बिगर अल्पसंख्यांक संस्थामार्फत ३२५ माध्यमिक शाळा चालविल्या जातात. या १७४ संस्थांपैकी ४९ संस्थांनी अद्याप बिंदु नामावली तपासणी नोंदवही ठेवलेली नाही. ज्या संस्थांनी बिंदु नामावली तपासणी नोंदवही ठेवलेली नाही अशा संस्था संचालित अनुदानित माध्यमिक शाळांचे जुलै, २०११ पासून वेतन बंद करण्यात येईल याबाबत शिक्षणाधिकारी कार्यालयाच्या दिनांकित १५ एप्रिल २०११ रोजीच्या पत्रान्वये सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

खाजगी संस्थामार्फत चालविण्यात येणा-या माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांचा/कनिष्ठ महाविद्यालयांचा इयत्ता ५ वी ते १२ वीचा शिक्षक पदांचा एकत्रित आरक्षण/अनुशेष काढला जातो. त्यानुसार खाजगी संस्था संचालित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांची आरक्षणाबाबतची एकत्रित तपासणी करण्यात येते. त्यानुसार संबंधित संस्थांकडून संस्था संचालित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांच्या पदांची एकत्रित माहिती घेण्यात आलेली आहे. याबाबतची संकलित माहिती या अहवालातील परिशिष्टात समाविष्ट आहे.('परिशिष्ट ब')

सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक ५ नोव्हेंबर २००९ रोजीच्या पत्रामध्ये नमूद केल्यानुसार ज्या संस्थांनी मागासवर्ग कक्ष, विभागीय आयुक्त कार्यालय, औरंगाबाद यांच्याकडून बिंदूनामावली तपासणी करून घेतलेली नाही, अशा संस्थांनी नियुक्त केलेल्या कर्मचा-यांना शिक्षणाधिकारी कार्यालयामार्फत मान्यता देण्यात येत नाही.

याचप्रमाणे दिनांक २० जुलै २००९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये कायम शब्द वगळल्यामुळे विनाअनुदानित झालेल्या माध्यमिक शाळांच्याबाबतीत रोस्टर तपासणी करणेबाबत सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. औरंगाबाद जिल्ह्यामध्ये विनाअनुदान तत्त्वावर सुरू असलेल्या माध्यमिक शाळांची संख्या १३० आहे. त्यापैकी अल्पसंख्यांक संस्थांनी चालविलेल्या शाळांची संख्या ३४ इतकी आहे. बिगर अल्पसंख्यांक संस्थांनी चालविलेल्या माध्यमिक शाळांची संख्या ९६ असून या ९६ शाळांपैकी १५ शाळांनी बिंदु नामावली रोस्टर ठेवलेले आहे. विनाअनुदानित माध्यमिक शाळांचे अनुदान मुल्यांकन रोस्टर तपासणीशिवाय करण्यात येणार नाही. तसेच नियुक्त शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या वैयक्तिक मान्यता दिल्या जाणार नाहीत याचीही जाणीव संबंधित शाळा प्रमुखांना देण्यात आली आहे.

विभागीय सचिवांची साक्ष :

औरंगाबाद जिल्हा परिषदेकडून प्राप्त झालेल्या उपरोक्त माहितीच्या अनुषंगाने समितीने दिनांक २२ जून २०११ रोजी अधिक माहितीसाठी विभागीय सचिवांची साक्ष घेतली. साक्षीच्या वेळी समितीने अशी विचारणा केली की, जिल्हा परिषदेतंर्गत असलेल्या खाजगी अनुदानित व कायम विनाअनुदानित शाळांनी शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे रोस्टर नियमित केलेले आहे काय? त्यांच्या पदांना मान्यता देत असताना रोस्टरची तपासणी केली जात नाही. असे सचिवांच्या निदर्शनास आणून दिले असता विभागीय सचिवांनी असा खुलासा केला की, अनुदानित प्राथमिक शाळांच्या बाबतीतील रोस्टर नियमित केले आहे. कायम विनाअनुदानित शाळांच्या बाबतीत कायम हा शब्द काढला असल्यामुळे त्यांचे रोस्टर मेन्टेन करणे आवश्यक आहे. कायम विनाअनुदानित १४९ शाळा होत्या. परंतु, कायम हा शब्द काढल्यामुळे आता १४९ पैकी १३० कायम विनाअनुदानित माध्यमिक शाळा आहेत. प्राथमिक विनाअनुदानित शाळांच्या बाबतीत शासन निर्णय आहे. अल्पसंख्याक संस्थांच्या विनाअनुदानित तत्त्वावरील शाळांना रोस्टर लागू नसते. त्यामुळे अल्पसंख्याक संस्थांच्या विनाअनुदानित शाळा वगळून बाकीच्या शाळांच्या बाबतीतील सगळी वस्तुस्थिती

दिलेली आहे. परंतु कायम विनाअनुदानित माध्यमिक शाळांच्या बाबतीत कारवाई करावी लागेल. १३० कायम विनाअनुदानित माध्यमिक शाळांपैकी ३४ शाळा अल्पसंख्याक संस्थांच्या आहेत असेही सचिवांनी समितीला सांगितले. समितीने पुढे अशी पृच्छा केली की, कायम विनाअनुदानित तत्त्वावरील शाळांनी आरक्षणानुसार मागासवर्गीयांची पदे भरलेली नाहीत. विनाअनुदानित तसेच कायम विनाअनुदानित शाळांना अनुदान देताना मागासवर्गीयांचा अनुशेष भरून काढण्याचे बंधन संबंधित संस्थावर घालण्यात येईल काय? त्यावर विभागीय सचिवांनी असा खुलासा केला की कायम विनाअनुदानित शाळांना रोस्टर पद्धती लागू आहे. आता कायम हा शब्द काढलेला असल्यामुळे कायम विनाअनुदानित तत्त्वावरील शाळा अनुदानित तत्त्वावर येतील त्यावेळी मागासवर्गीयांचा अनुशेष भरण्याचे बंधन त्यांच्यावर घालण्यात येईल.

कायम विनाअनुदानित तत्त्वावरील शाळांना रोस्टर पद्धती बंधनकारक आहे. या शाळा सुरुवातीला रोस्टर तयार करीत नाहीत पण जे शिक्षक नेमले जातात त्यांच्या नियुक्तीला नियमानुसार रोस्टर पद्धतीनुसार मान्यता घ्यावी लागते. माध्यमिक शाळा अनुदानित असोत वा कायम विनाअनुदानित असोत त्यांना संच मान्यता घ्यावी लागते की नाही? तसेच रोस्टरप्रमाणे पदे भरावी लागतात की नाही याची तपासणी केली आहे काय? अशी समितीने विचारणा केली असता, त्यावर संच मान्यता घ्यावी लागते असे शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) यांनी सांगितले. समितीने पुढे अशी विचारणा केली की, जी पदे भरण्यात आलेली आहेत त्यांच्या नियुक्तीस मान्यता दिलेली आहे काय? त्यावर विभागीय सचिवांनी असे नमूद केले की, खाजगी प्राथमिक शाळांमधील अनुसूचित जातीचा इतर कुठल्याही पदांमध्ये अनुशेष नसून फक्त सेवक या पदामध्ये २ पदांचा अनुशेष आहे. त्यापैकी एक पद अल्पसंख्याक संस्थांच्या शाळेतील आहे. अल्पसंख्याक संस्थांच्या शाळांना रोस्टर पद्धती लागू नाही. दुस-या एका पदाचा अनुशेष आहे पण ते पद १९९५ पूर्वी खुल्या प्रवर्गातून भरण्यात आले आहे. संबंधित उमेदवार सेवानिवृत्त झाल्यानंतर सेवकाचे पद अनुसूचित जातीमधून भरले जाईल. कायम विनाअनुदानित शाळेचे संस्थाचालक हे कोणाला घाबरत नाहीत व रोस्टर मेन्टेंन करत नाहीत. त्यासंदर्भात सदर शाळांवर कोणती कारवाई करणार आहात असे समितीने विचारले असता विभागीय सचिवांनी असा खुलासा केला की, कायम विनाअनुदानित तत्त्वावरील शाळांनासुद्धा रोस्टरपद्धती लागू आहे. आता कायम विनाअनुदानित मधील कायम हा शब्द वगळण्यात आल्यामुळे भविष्यात या शाळांना अनुदान मिळणार आहे. त्यामुळे या शाळांना शासकीय अनुदान पाहिजे असेल तर त्यांनी अनुशेष भरला पाहिले, त्याशिवाय त्यांना अनुदान देण्यात येणार नाही.

औरंगाबाद जिल्हा परिषदेंतर्गत प्राथमिक शाळा, कायम विनाअनुदानित तत्त्वावर असलेल्या शाळा आणि मान्यताप्राप्त शाळा संदर्भातील माहितीबाबत समितीने विचारणा केली असता शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांनी असे सांगितले की, इंग्रजी माध्यमाच्या कायम विनाअनुदानित तत्त्वावरील २९३ शाळा आहेत. तथापि, या शाळांचे रोस्टर पूर्ण झालेले नाही. शाळा अनुदानित असो, किंवा विनाअनुदानित असो की कायम

विनाअनुदानित असो त्यांना संच मान्यता घ्यावी लागते व रोस्टरप्रमाणे पदे भरावी लागतात असे असले तरी संस्था चालक अनुदान मिळाल्यानंतर आपल्या जवळच्या उमेदवारांना घेतात आणि सुरुवातीपासून घेतलेल्या उमेदवारांना काढून टाकतात. सुरुवातीला ज्या उमेदवारांना घेतले आहे त्या उमेदवारांना कायम ठेवले पाहिजे अन्यथा त्यांच्यावर अन्याय होतो. त्यामुळे या शाळांचे रोस्टर का तपासण्यात येत नाही अशी समितीने विचारणा केली असता विभागीय सचिवांनी असा खुलासा केला की, समितीच्या सूचनेप्रमाणे कायम विनाअनुदानित तत्त्वावर शाळा चालवत असताना ज्या उमेदवारांना नोकरीमध्ये घेण्यात आलेले आहे, त्यांना कायम स्वरूपी ठेवण्यात यावे. पण त्यामध्ये जर मागासवर्गीयांचा अनुशेष भरलेला नसेल तर सुरुवातीला घेण्यात आलेल्या बिगर मागासवर्गीय उमेदवारांना काढून त्यांच्या जागेवर मागासवर्गीयांचा अनुशेष भरण्यात यावा अशा प्रकारच्या सूचना देण्यात येतील. समितीने पुढे असे सूचित केले की, अनुदान मिळेपर्यंत मागासवर्गीयांचा अनुशेष भरण्यात येतो पण अनुदान मिळाल्याबरोबर त्यांना काढून टाकण्यात येते. याबाबतीत कठोर कारवाई करण्यात यावी. त्यावर विभागीय सचिवांनी असा खुलासा केला की, कायम विनाअनुदानित शाळांचा कायम हा शब्द काढण्यात आल्यामुळे या शाळा भविष्यात अनुदानित होणार आहेत. तेव्हा या सर्व शाळांच्या बाबतीत शिक्षण विभागामार्फत एक परिपत्रक काढण्यात येईल. कायम विनाअनुदानित तत्त्वावरील तसेच विनाअनुदानित तत्त्वावरील शाळा अनुदानित तत्त्वावर येतील त्यावेळी या शाळांमधील सगळा जुना कर्मचारीवृंद कायम ठेवला पाहिजे. पण त्यामध्ये अनुशेषाची पदे भरलेली नसतील तर जुन्या लोकांना काढून त्या ठिकाणी सर्व मागासवर्गीयांची पदे भरली पाहिजेत आणि ज्या शाळा या सूचनेची काटेकोर अंमलबजावणी करणार नाहीत त्या शाळांचे जुलै महिन्यापासून अनुदान बंद करण्यात येईल तसेच या संदर्भातील अंमलबजावणीचा आढावा घेण्यात येईल.

अभिप्राय व शिफारशी :

जिल्हा परिषदेच्या अंतर्गत असलेल्या खाजगी अनुदानित, कायम विनाअनुदानित शाळांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे रोस्टर नियमित करण्यात येत नाही. त्यांच्या पदांना मान्यता देत असताना रोस्टरची तपासणी करणे आवश्यक आहे. औरंगाबाद जिल्ह्यामध्ये १४९ शाळा कायम विनाअनुदानित होत्या. परंतु कायम हा शब्द काढल्यामुळे आता १३० कायम विनाअनुदानित शाळा आहेत. अल्पसंख्याक संस्थांच्या विनाअनुदानित तत्त्वावरील शाळांना रोस्टर लागू नसते त्यामुळे अल्पसंख्याक संस्थांच्या विनाअनुदानित शाळा वगळून बाकीच्या शाळांच्याबाबतीत कारवाई करणे आवश्यक आहे.

औरंगाबाद जिल्ह्यातील इंग्रजी माध्यमाच्या २९३ शाळा कायम विनाअनुदानित तत्त्वावरील शाळांचे रोस्टर अद्याप तपासण्यात आलेले नाही. शाळा अनुदानित असो, विनाअनुदानित असो किंवा कायम विनाअनुदानित असो त्यांना संच मान्यता घ्यावी लागते व रोस्टर प्रमाणे पदे भरणे बंधनकारक आहे. त्याचप्रमाणे संस्थाचालक अनुदान मिळाल्यानंतर त्यांच्या जवळच्या उमदेवारांना घेतात आणि सुरुवातीपासुन कायम घेतलेल्या उमेदवारांना काढून टाकतात. हे योग्य वाटत नाही. वास्तविक पहाता ज्या उमेदवाराला

सुरुवातीपासून घेतले आहे त्या उमेदवाराला अनुदान मिळाल्यानंतर कायम केले पाहिजे अन्यथा त्यांच्यावर अन्याय होईल. तसेच कायम विनाअनुदानित तत्त्वावर शाळा चालवत असताना ज्या उमेदवारांना नोकरीवर घेण्यात आलेले आहे त्यांना कायम करावे. परंतु, त्यामध्ये मागासवर्गीयांचा अनुशेष भरलेला नसेल तर सुरुवातीला घेण्यात आलेला बिगर मागासवर्गीयांना काढून टाकून त्या ठिकाणी मागासवर्गीयांचा अनुशेष भरण्यात यावा. तसेच अनुदानित शाळा, विनाअनुदानित शाळा व कायम विनाअनुदानित शाळांचे रोस्टर वेळोवेळी अद्ययावत ठेवण्यात यावे व त्यानुसार अनुशेष भरण्यात यावा अशी समितीची आग्रहाची शिफारस आहे.

" याच संदर्भात समितीची आणखी अशीही शिफारस आहे की, अनुशेषाअंतर्गत रिक्त असलेली पदे भरण्याबाबत शासनाकडून सविस्तर परिपत्रकाद्वारे सर्व खाजगी अनुदानित अथवा कायम विनाअनुदानित शाळांमधील मागासवर्गीयाच्या अनुशेषाची पदे भरण्याची दृष्टीने सविस्तर सूचना देण्यात याव्यात व परिपत्रकाची काटेकोर अंमलबजावणी करण्याचे दृष्टीने कार्यवाही करावी व त्याबाबतची माहिती तीन महिन्यात समितीला द्यावी अशी ही समितीची शिफारस आहे. "

(२) अनुदानित वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांना वाढीव अनुदान देण्याबाबत व विद्यार्थ्यांच्या सुट्टीच्या कालावधीतील अनुदान संस्था चालकांना न देण्याबाबत

औरंगाबाद जिल्ह्यामध्ये अनुदानातून चालविण्यात येणा-या वसतिगृहासंदर्भात समितीने विचारणा केली असता मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद यांनी सांगितले की, जिल्हा परिषदेमार्फत मागासवर्गीय मुला-मुलींची वसतिगृहे शासकीय अनुदानातून चालविण्यात येत नाहीत. जिल्ह्यामध्ये शासकीय अनुदानातून चालविण्यात येणारी एकूण ५५ वसतिगृहे आहेत. सदरहू वसतिगृहांना वसतिगृहातील निवास व्यवस्था, भोजनगृह, प्रसाधनगृह, शौचालये, मुला-मुलींची संख्या व उपस्थितीनुसार अनुदान दिले जाते. समाजकल्याण विभागामार्फत चालविण्यात येणा-या वसतिगृहाची अवस्था अत्यंत शोचनीय असल्याबाबतचे मत समितीने व्यक्त केले.

या संदर्भात मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांचेकडून खालीलप्रमाणे लेखी माहिती प्राप्त झाली :–

> समाज कल्याण विभागातील अनुदानित वसतिगृहातील विद्यार्थी हे वसतिगृहात निवासी राहून बाहेरील शाळेत शिक्षणासाठी जातात व शाळेची वेळ संपल्यानंतरच वसतिगृहात येतात. वसतिगृहाच्या कार्यालयात असलेल्या विद्यार्थी हजेरी पटावर विद्यार्थी वसतिगृहात हजर असल्याबाबतचा लेखी पुरावा त्या त्या वसतिगृहाच्या कार्यालयात उपलब्ध आहे. तसेच अनुदानित वसतिगृहांच्या वेळोवेळी केलेल्या तपासणीच्या वेळी वसतिगृहाची अवस्था अत्यंत शोचनीय असल्याचे आढळून आलेले नाही.

विभागीय सचिवांची साक्ष :

औरंगाबाद जिल्हा परिषदेकडून प्राप्त झालेल्या माहितीच्या आधारे समितीने दिनांक २२ जून २०११ रोजी विभागीय सचिवांची साक्ष घेतली. साक्षीच्या वेळी समितीने असे मत व्यक्त केले की, जिल्हा परिषदेकडून पाठविलेल्या उत्तरामध्ये " समाज कल्याण विभागातील अनुदानित वसतिगृहातील विद्यार्थी वसतिगृहात निवासी राहून बाहेरील शाळेत शिक्षणासाठी जातात, व शाळेची वेळ संपल्यानंतरच वसतिगृहात येतात. तसेच वसतिगृहाच्या कार्यालयातील हजेरी पटावर विद्यार्थी वसतिगृहात हजर असल्याबाबत लेखी पुरावा त्या त्या वसतिगृहाच्या कार्यालयात उपलब्ध आहे. तसेच अनुदानित वसतिगृहाची वेळोवेळी केलेल्या तपासणीच्या वेळी वसतिगृहाची अवस्था अत्यंत शोचनीय असल्याचे आढळून आलेले नाही " असे म्हटले आहे. हे उत्तर समितीची दिशाभूल करणारे आहे. दिपावली व इतर सणांच्या सुट्टीच्या दिवशी विद्यार्थी घरी जातात तरी देखील त्या दिवसांचे अनुदान दिले जाते. त्यावर विभागीय सचिवांनी असे सांगितले की, ज्या वसतिगृहात ५० टक्के उपस्थिती असते पण अनुदान मात्र पूर्ण घेतले जाते अशा वसतिगृहांवर कारवाई झाली पाहिजे. प्रत्येक विद्यार्थ्यामागे सुरुवातीला ६३० रुपये अनुदान देण्यात येत होते. आता त्यामध्ये वाढ करून एक हजार रुपये करण्यात आले आहे. व हे अनुदान ज्या तारखेला शाळा सुरू होतात त्या तारखेपासून अनुदान देण्यात येते. वसतिगृहात १०० टक्के उपस्थिती नसते. तसेच कोणत्याही वसतिगृहामध्ये विद्यार्थ्यांची चांगली व्यवस्था केली जात नाही. विद्यार्थ्यांची शाळेतील उपस्थिती आणि वसतिगृहातील उपस्थिती ताडून पाहिली जाते काय, अशी समितीने विचारणा केली असता विभागीय सचिवांनी असे सांगितले की, सामाजिक न्याय विभाग विद्यार्थ्यांची शाळेतील उपस्थिती बघत नाही. वसतिगृहातील उपस्थितीच्या आधारावर अनुदान देण्यात येते.

विद्यार्थी वसतिगृहात उपस्थित असतात पण शाळेत अनुपस्थित असतात. शाळेमध्ये विद्यार्थी अनुपस्थित असताना वसतिगृहाच्या पटावर विद्यार्थी उपस्थित असतात आणि त्यांचा पूर्ण भत्ता उचलण्यात येतो. त्यामुळे आपण उपस्थितीबाबत उलट तपासणी केली पाहिजे असे समितीने मत व्यक्त केले असता सचिवांनी असे सांगितले की, यापुढे वसतिगृहामधील उपस्थितीप्रमाणे शाळेची उपस्थिती तपासण्यात येईल. तसेच तपासणी केलेल्या वसतिगृहामध्ये बोगस विद्यार्थी दाखविले आहेत त्या वसतिगृहांची मान्यता रद्द केलेली आहे. विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी तसेच जिल्हा परिषदेचे समाजकल्याण अधिकारी वारंवार वसतिगृहांची तपासणी करतात. त्या ठिकाणी बोगस विद्यार्थी आढळून आले तर वसतिगृहांची मान्यता रद्द करण्यात येते. समितीने पुढे अशी पृच्छा केली की, औरंगाबाद जिल्ह्यात किती वसतिगृहांची तपासणी केली आणि किती वसतिगृहांवर कारवाई झाली ? त्यावर ही माहिती दोन दिवसात उपलब्ध करून देण्याबाबत विभागीय सचिवांनी समितीला आ वासित केले. त्यावर समितीने असे सूचित केले की, शाळेच्या उपस्थितीप्रमाणे त्या वसतिगृहांना भत्ता द्यावा. त्यावर प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय विभाग) यांनी असे नमूद केले की, शाळेची उपस्थिती आणि वसतिगृहातील

उपस्थितीचे क्रॉस चेकींग करण्यात येईल. शिक्षण विभाग आणि समाजकल्याण विभाग यांच्यामध्ये समन्वय साधून दोन्ही ठिकाणची उपस्थिती बघून अनुदान देण्यात येईल.

शनिवार, रविवार या दिवसांना लागून सुट्टी असेल किंवा दिवाळीची सुट्टी असेल तर त्या कालावधीचे अनुदान देण्यात येते की नाही ? आपण जरी पूर्ण महिन्याचे अनुदान दिले तरी त्याचा विद्यार्थ्याला काय फायदा होतो ? एका विद्यार्थ्यामागे किती खर्च होतो ? समितीने अशी विचारणा केली असता प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय विभाग) यांनी सांगितले की, शासनाकडून प्रत्येक विद्यार्थ्यासाठी दरमहा ६३० रुपये प्रमाणे दहा महिन्याचे परिरक्षण अनुदान देण्यात येते. शैक्षणिक वर्ष सुरू झाल्यापासून शैक्षणिक वर्ष संपेपर्यंत अनुदान देण्यात येते. त्यामध्ये भोजन, अंथरुण-पांघरुण, क्रीडा साहित्य देण्यात येते. त्याशिवाय इमारत भाड्यापोटी सार्वजनिक बांधकाम विभागाने जे भाडे ठरविले असेल त्याच्या ७५ टक्के भाडे त्या संस्थेला देण्यात येते. समितीने पुढे अशी पृच्छा केली की, १२ दिवसांची, १५ दिवसांची सुट्टी असेल आणि विद्यार्थी त्या सुट्टीमध्ये घरी गेले असतील, तर त्या कालावधीचे अनुदान देणे योग्य आहे काय ? त्यावर प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय विभाग) यांनी सांगितले की, मुळातच ६३० रुपये अनुदान कमी आहे. समितीने पुढे अशी विचारणा केली की, ज्यावेळी १२ दिवस, १५ दिवस सुट्टी असते त्यावेळी विद्यार्थी आपल्या घरी जातात. त्या कालावधीचे अनुदान दिले तर त्यामध्ये संस्थेचा फायदा आहे. त्याचप्रमाणे विद्यार्थ्यांना कशा प्रकारचे जेवण देण्यात येते हे तपासून पाहणे आवश्यक आहे. त्यावर प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय विभाग) यांनी असे सांगितले की, वसतिगृहांची आकस्मिक तपासणी करण्याबाबत सर्व यंत्रणांना सूचना दिलेल्या आहेत. तपासणी करताना त्यांनी त्या ठिकाणचे जेवणसुद्धा तपासून बघावे अशा सूचना दिलेल्या आहेत.

विद्यार्थी वसतिगृहात उपस्थित नसले तरी ते पैसे संस्था चालकांना मिळतात. ६३० रुपये कमी पडतात हे मान्य आहे. वसतिगृहांना १० महिन्यांचे अनुदान देण्यात येते. दर महिन्याला पाच-सहा सुट्ट्या असल्या तरी दहा महिन्यात ६० सुट्ट्या होतात. त्या ६० दिवसांचे पैसे संस्था चालकांना मिळतात, असे मत समितीने व्यक्त केले असता, प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय विभाग) यांनी असा खुलासा केला की, शाळेला सुट्टी असेल आणि विद्यार्थी वसतिगृहामध्ये रहात असेल तर त्याचा भत्ता देणे भाग आहे. विद्यार्थी वसतिगृहामध्ये रहात असेल तर त्याला जेवण द्यावेच लागते. तरीही उपस्थितीबाबत दोन्ही विभागाचा समन्वय साधून क्रॉस चेकींग करण्यात येईल. तसेच विद्यार्थ्यांनी सुट्टीमध्ये वसतिगृहात राहणे अपेक्षित आहे. त्या अपेक्षेप्रमाणे त्यांना अनुदान देण्यात येते. समितीने पुढे असे मत व्यक्त केले की, मुलांच्या मनावरील ताण कमी करण्यासाठी या सुट्ट्या दिल्या जातात. शनिवार, रविवार ज्या सुट्ट्या दिल्या जातात त्याचा उद्देश वेगळा आहे. ६३० रुपयांमध्ये खर्च परवडत नसेल तर त्यामध्ये वाढ करावी, पण १५ दिवस सुट्टी असेल तर त्या कालावधीचे पैसे संस्थेला देण्याचे कारण काय ? त्यावर प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय विभाग) यांनी असे सांगितले की, समितीच्या सूचनेप्रमाणे धोरणात बदल करण्यासाठी माननीय मंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक घेऊन धोरणात्मक बदल करण्याचा प्रस्ताव ठेवण्यात येईल."

अभिप्राय व शिफारशी :

औरंगाबाद जिल्हा परिषदेला दिलेल्या भेटीच्या वेळी समितीच्या असे निदर्शनास आले की, समाजकल्याण विभागातील अनुदानित वसतिगृहातील विद्यार्थी वसतिगृहात राहून बाहेरील शाळेत शिक्षण घेतात तसेच वसतिगृहाच्या हजेरी पटावरून विद्यार्थी वसतिगृहात हजर असल्याबाबत दिसून येते. दिपावलीच्या व इतर सणांच्या सुट्टीच्या दिवशी विद्यार्थी घरी जातात तरीदेखील सुट्टीच्या कालावधीचे अनुदान संस्था चालकांना दिले जाते. वसतिगृहात ५० टक्के उपस्थिती असते. परंतु, अनुदान मात्र पूर्ण दिले जाते असेही समितीच्या निदर्शनास आले आहे. विद्यार्थी शाळेमध्ये अनुपस्थित असतात, परंतु वसतिगृहात उपस्थित असतात. वास्तविक पहाता उपस्थितीबाबत उलट तपासणी (cross checking) करणे आवश्यक आहे. वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांची उपस्थिती व शाळेतील उपस्थिती यांची उलट तपासणी केली जात नाही. विद्यार्थी सुट्टीच्या कालावधीत वसतिगृहातून घरी जातात. तरीदेखील संस्था चालकांना पूर्ण कालावधीचे अनुदान दिले जाते. त्याचा विद्यार्थ्यांना कोणताही फायदा होत नाही. वसतिगृहात रहाणा-या विद्यार्थ्यांना शासनाकडून दरमहा प्रत्येकी रुपये ६३० परिरक्षण अनुदान देण्यात येते. हे अनुदान १० महिन्यांचे दिले जाते. प्रत्येक विद्यार्थ्याला देण्यात येणारे दरमहा ६३० रुपये अनुदान कमी पडते. **सबब समितीची अशी शिफारस आहे की, प्रत्येक विद्यार्थ्याला देण्यात येणारे दरमहा ६३० रुपये अनुदानाची रक्कम वाढविण्यात यावी. परंतु, विद्यार्थी १५ दिवस किंवा त्यापेक्षा जास्त कालावधीसाठी वसतिगृहात अनुपस्थित असेल तर त्या विद्यार्थ्याचे अनुदान संस्था चालकांना देण्यात येऊ नये. " असे समितीचे स्पष्ट मत आहे. सबब या संदर्भात सचिवांनी साक्षीवेळी आश्वासित केल्याप्रमाणे या प्रकरणी शासनाने धोरणात्मक निर्णय घेण्याचे दृष्टीने सर्व संबंधितांशी चर्चा करून निर्णय घ्यावा व त्याबाबतची माहिती समितीला ३ महिन्यात पाठविण्यात यावी. "**

" त्याचप्रमाणे विद्यार्थी वसतिगृहात हजर असेल परंतु शाळेत जर अनुपस्थित असेल तर विद्यार्थ्यांची शाळेतील उपस्थिती व वसतिगृहातील उपस्थिती यांची उलट तपासणी (cross checking) करणे आवश्यक आहे कारण वसतिगृहामध्ये रहात असलेले विद्यार्थी हे शाळेमध्ये जातात त्याठिकाणी त्यांची वर्गातील उपस्थिती तसेच त्यांची अभ्यासातील प्रगती कितपत आहे याची पडताळणी वसतिगृहाच्या अधीक्षकाने संबंधित माध्यमिक शाळा, महाविद्यालय अथवा तांत्रिक संस्था यांचे मुख्याध्यापक/प्राचार्य यांचेकडून संबंधित विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक प्रगतीबाबतचा आढावा नियमितपणे घेणे नितांत आवश्यक आहे असे समितीला वाटते. कारण, त्यामुळे वसतिगृहात प्रवेश घेऊन बाहेरील शैक्षणिक संस्थांमध्ये शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांच्या संदर्भातील शैक्षणिक प्रगतीबाबत तसेच वसतिगृहात विद्यार्थ्यांची बोगत प्रवेश/उपस्थिती दर्शविण्यात येत असल्याचे दृष्टोत्पत्तीस येण्यास मदत होऊ शकेल. परिणामी, वसतिगृहात बोगस विद्यार्थी दाखविले असल्याचे निदर्शनास आल्यास अशा वसतिगृहांची मान्यता रद्द करण्यात यावी व यासंदर्भात शासनाने सर्व संबंधितांना आवश्यक त्या सूचना द्याव्यात अशी समितीची शिफारस आहे. "

(३) अंगणवाड्यामार्फत पुरविण्यात येणा-या आहार पुरवठ्याच्या दरामध्ये वाढ करणे.—

औरंगाबाद जिल्हापरिषदेला समितीने दिनांक ८ सप्टेंबर २०१० रोजी भेट दिली. सदर भेटीच्या वेळी दिलेल्या आ वासनाच्या अनुषंगाने समितीने दिनांक २२ जून २०११ रोजी विभागीय सचिवांची साक्ष घेतली. साक्षीच्या वेळी समितीने अशी विचारणा केली की, महिला व बालकल्याण विभागात अंगणवाड्यांना आहार पुरवठा कोणामार्फत होतो. त्यावर विभागीय सचिवांनी अशी माहिती दिली की, शाळांमध्ये पुरविण्यात येणा-या आहाराच्याबाबतीत पॅटर्नमध्ये बदल झाले. शाळेत पुर्वी महिला बचत गटांकडून आहाराचा पुरवठा होत होता. नंतर तयार केलेले अन्न देण्याची योजना आली. शाळांमध्ये महाराष्ट्र राज्य सहकारी मार्केटिंग फेडरेशन मार्फत पुरवठा होतो.

महिला बालकल्याण विभागात अंगणवाड्यांना आहार पुरवठा करण्यासाठी प्राधान्यक्रम ठरवून दिलेला आहे. आधी महिला बचत गट, त्यानंतर अंगणवाडी मदतनीस आणि त्यानंतर टीएचआरद्वारे (टेक होम रेशन) आहार पुरवावयाचा आहे आणि त्यानंतर मार्केटिंग फेडरेशनचा क्रमांक आहे. एकूण अंगणवाड्या किती आहेत आणि त्यापैकी किती अंगणवाड्यांना महिला बचत गटामार्फत, किती ठिकाणी टीएचआर पद्धतीने आणि किती अंगणवाड्यांना राज्य मार्केटिंग फेडरेशनमार्फत आहाराचा पुरवठा होतो अशी समितीने विचारणा केली असता उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद यांनी अशी माहिती दिली की, एकूण २४०० अंगणवाड्या आहेत. टीएचआर पद्धतीने सहा महिने ते तीन वर्षे वयोगटातील मुलांना तसेच गरोदर व स्तनदा मातांना आहार पुरवठा करण्यात येतो. महिला बचत गटामार्फत ३ ते ६ वर्षे वयोगटातील मुलांना आहार पुरवठा केला जातो. त्यांना ३ रुपये ९२ पैसे दर दिलेला आहे. महिला बचत गटांनी असे लिहून दिले आहे की, त्यांचे लाभार्थी कमी झाल्यामुळे आम्हाला दर परवडत नाही. ६ महिने ते ३ वर्षे वयोगटातील मुलांना तसेच गरोदर महिला व स्तनदा मातांना घरपोच आहार देण्यात येतो. त्यामुळे महिला बचत गटाचे लाभार्थी कमी झाले. एकूण २४०० अंगणवाड्यांपैकी ७०० अंगणवाड्यांना फेडरेशनमार्फत आहाराचा पुरवठा होतो आणि १७०० अंगणवाड्यांना महिला बचत गटामार्फत आहार पुरवठा केला जातो. यासंदर्भात विभागीय सचिवांनी असे सांगितले की, महिला बचत गटाला ३ रुपये ९२ पैसे दर देण्यात येतो, परंतु हा दर महिला बचत गटांना परवडत नाही जर दर परवडत नसेल तर तो वाढवून देण्याबाबत काय करण्यात आले अशी समितीने विचारणा केली असता समितीची सूचना महिला बाल-विकास विभागाला कळविण्यात येईल असे विभागीय सचिवांनी सांगितले .

अभिप्राय व शिफारशी :

औरंगाबाद जिल्हा परिषदेमार्फत चालविल्या जाणा-या अंगणवाड्यांना महिला बचत गटामार्फत आहाराचा पुरवठा होतो व शाळांमध्ये महाराष्ट्र राज्य सहकारी मार्केटिंग फेडरेशन मार्फत पुरवठा होतो. परंतु, आता शाळांना पुरविण्यात येणा-या आहाराच्या वितरण प्रणालीमध्ये बदल झाला. आता महिला बचत गट, टी. एच. आरद्वारे (Take Home Ration) आणि राज्य मार्केटिंग फेडरेशनमार्फत आहाराचा पुरवठा

करण्यात येतो. टी. एच. आर. पद्धतीने सहा महिने ते तीन वर्षे वयोगटातील मुलांना तसेच गरोदर व स्तनदा मातांना आहार पुरवठा करण्यात येतो. महिला बचत गटामार्फत ३ ते ६ वर्षे वयोगटातील मुलांना आहार पुरवठा केला जातो. महिला बचत गटांना **आहार पुरवठा करण्यासाठी प्रत्येकी ३ रुपये ९२ पैसे हा दर दिला आहे. लाभार्थी कमी झालेले असल्यामुळे दर परवडत नसल्याचे महिला बचत गटामार्फत लिहून देण्यात आलेले असल्याने दर वाढवून देणे आवश्यक होते. परंतु हा दर वाढवून देण्याबाबत विभागाने कोणतीही कार्यवाही केलेली नाही. सबब, महिला बचत गटांना अंगणवाड्यांना आहार पुरवठा करण्यासाठी दर वाढवून देण्याबाबत योग्य ती कार्यवाही करावी व केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीला ३ महिन्यात कळविण्यात यावी अशी समितीची शिफारस आहे.**

(४) विद्यार्थ्यांच्या गणवेशाचे दर वाढविणे.—

विशेष घटक योजने अंतर्गत अनुसूचित जातीच्या प्राथमिक शाळेतील इयत्ता १ ते ४ व इयत्ता ५ ते ७ मधील विद्यार्थ्यांना गणवेश व लेखन साहित्य पुरविण्यासाठी सन २००६-०७ ते मार्च, २०१० या वर्षात वर्षनिहाय केंद्र सरकारकडून किती अनुदान प्राप्त झाले होते व प्राप्त अनुदानातील किती रक्कम प्रत्यक्षात खर्च झाली ?

यासंदर्भात शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांनी अशी माहिती दिली की, शिक्षण उप संचालक, कार्यालय, पुणे व जिल्हाधिकारी कार्यालय, जिल्हा नियोजन विकास मंडळ यांचेकडून सदर योजनेस अनुदान प्राप्त होते. सदर योजना फक्त जिल्हा परिषदेच्या शाळांतील इयत्ता १ ते ४ च्या विद्यार्थिनींसाठी राबविली जाते. गणवेश व लेखन साहित्ययासाठी प्राप्त झालेल्या अनुदानाचा व खर्चाचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे :—

सन २००६-०७ मध्ये प्राप्त अनुदान ८०.८७ लक्ष रुपये व खर्च ८०.८७ लक्ष रुपये होता व यामध्ये विद्यार्थ्यांची संख्या २१३०१ होती. सन २००७-०८ मध्ये प्राप्त अनुदान १३१ लक्ष रुपये व खर्च १३१ लक्ष रुपये होता व यामध्ये विद्यार्थ्यांची संख्या २५३१० होती. सन २००८-०९ मध्ये प्राप्त अनुदान १३१ लक्ष रुपये व खर्च १३१ लक्ष रुपये होता व यामध्ये विद्यार्थ्यांची संख्या ३२३५२ होती. सन २००९-१० मध्ये प्राप्त अनुदान ३४ लक्ष रुपये व खर्च ३४ लक्ष रुपये होता व यामध्ये विद्यार्थ्यांची संख्या २८२५२ होती. प्राप्त अनुदानापैकी २० टक्के रक्कम लेखन साहित्यावर खर्च केली जाते व ८० टक्के रक्कम गणवेशावर खर्च केली जाते. गणवेश व लेखन साहित्याची खरेदी संविदा दराप्रमाणे (Rate Contract) केली जाते.

गणवेश व लेखन साहित्ययासाठी प्राप्त झालेल्या व खर्च झालेल्या अनुदानाचा तपशिल व विद्यार्थ्यांची संख्या यांचा ताळमेळ व्यवस्थित बसत नसल्याचे समितीच्या निदर्शनास आले. यासंदर्भात विभागीय सचिवांची साक्ष घेण्याचा निर्णय समितीने घेतला.

उपरोक्त मुद्यांच्या अनुषंगाने जिल्हापरिषदेकडून खालीलप्रमाणे माहिती प्राप्त झाली.

लेखन साहित्यावर व गणवेशावर वर्षनिहाय झालेला खर्च

अ.क्र.	वर्ष	प्राप्त तरतूद (रु.लाखात)	खर्च		
			गणवेश ८०%	लेखन साहित्य २०%	एकूण
१	२००६-०७	८०.८७	६४,६९,६००	१६,१७,४००	८०,८७,०००
२	२००७-०८	१३१.००	८६,२६,२३६	२६,२०,०००	१,१२,४६,२३६
३	२००८-०९	१३१.००	९८,५०,८९७	२६,२०,०००	१,२४,७०,८९७
४	२००९-१०	३४.००	२७,२०,०००	६,८०,०००	३४,००,०००

वर्ष	प्राप्त तरतूद (रु.लाखात)	गणवेश लाभ दिलेले विद्यार्थी संख्या			गणवेशाचा खर्च ८०%			लेखन साहित्य खर्च २०%	एकूण (रु. लाखात)
		मुले (रु. ५७.२१)	मुली (रु. ६९.७५)	एकूण	मुले	मुली	एकूण		
२००६-२००७	८०.८७	५४०३६	४८४३३	१०२४६९	३०९१४००	३३७८२०२	६४६९६००	१६१७४००	८०.८७

सन २००६-०७ या वर्षामध्ये वर्ग १ ते ४ मधील विशेष घटक योजने अंतर्गत अनुसूचित जाती व नवबौद्ध एकूण २१,३०१ विद्यार्थ्यांसाठी गणवेश व लेखन साहित्याचा लाभ देण्यात आलेला असून त्यासाठी रुपये १७,३२,०४८ खर्च झालेला आहे व उर्वरित रक्कम रुपये ६३,५४,९५२ मधुन इतर संवर्गातील ८१,१६८ विद्यार्थ्यांना लाभ देण्यात आलेला आहे. प्राप्त अनुदानाच्या अधिन राहून खर्च झालेला आहे.

विभागीय सचिवांची साक्ष :

समितीने औरंगाबाद जिल्हा परिषदेला दिलेल्या भेटीच्या वेळी जिल्हा परिषदेच्या कार्यालयात झालेल्या बैठकीत दिलेल्या आ वासनानुसार प्राप्त झालेल्या माहितीच्या आधारे दिनांक २२ जून २०११ रोजी विभागीय सचिवांची साक्ष घेण्यात आली. साक्षीच्या वेळी विभागीय सचिवांनी विद्यार्थ्यांच्या गणवेशासंदर्भात असे सांगितले की, अनुसूचित जातीचे विद्यार्थी गणवेशापासून वंचित राहू नयेत अशा सूचना विभागाला दिलेल्या आहेत. सर्वप्रथम मागासवर्गीय, त्यानंतर बीपीएल वर्गाला गणवेशाचे वाटप केले जाते. डीपीडीसीच्या बैठकीत अनुसूचित जातीच्या लोकांच्या कल्याणासाठी किती पैसे आहेत, याबाबतचा आढावा घेतला गेला पाहिजे. २० टक्के रक्कमेमध्ये पाटी, पेन्सिल देण्यात येते. पहिली ते चौथीपर्यंत लेखनाचा सराव व्हावा म्हणून ही तरतूद केली आहे. दर करारानुसार ग्राम शिक्षण समिती हे साहित्य खरेदी करीत असते. साहित्य खरेदी करण्यासंदर्भात बचत गट, ग्राम शिक्षण समिती इ. निर्णय घेतात. गणवेशाबाबत

ग्राम शिक्षण समिती निर्णय घेते. ७० रुपयांमध्ये शाळांकडून अधिकची रक्कम टाकून गणवेश खरेदी करीत असतात. समितीने गणवेशाचे दर वाढविण्याबाबत सूचना केली आहे ही बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

अभिप्राय व शिफारशी :

औरंगाबाद जिल्हा परिषदेमार्फत विशेष घटक योजनेंतर्गत प्राथमिक शाळेतील अनुसूचित जातीच्या इयत्ता १ ते ४ मधील विद्यार्थीनींना गणवेश व लेखन साहित्य पुरविण्यात येते. **विद्यार्थ्यांच्या गणवेशासाठी प्रत्येक विद्यार्थ्यांमागे ७० रुपये खर्च येतो. शिलाईचे दर पहाता या दरामध्ये गणवेश तयार होऊ शकत नाही. ही रक्कम फारच कमी आहे. तरी त्यामध्ये वाढ करण्याबाबत शासनाच्या विचाराधीन असलेल्या मुद्यासंदर्भात तात्काळ निर्णय घेण्यात यावा व गणवेशाच्या दरामध्ये तात्काळ वाढ करण्यात यावी अशी समितीची शिफारस आहे.**

समितीने खालील मुद्यांबाबत अनौपचारिक चर्चा केली व या संदर्भात समितीने पुढीलप्रमाणे शिफारशी केल्या आहेत.

(५) अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांना १.९० लाख रुपये किंमतीचा ट्रॅक्टर देणे व विहिरीसाठी देण्यात येणा-या अनुदानात वाढ करणे.—

सामाजिक न्याय विभागाच्या दिनांक १४ फेब्रुवारी २०११ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जाती व नवबौद्ध शेतक-यांना सन २००७-२००८ पासून १०० टक्के अनुदानावर पॉवर टिलरचे वाटप केले जात आहे. त्याऐवजी त्यांना उपयुक्त ठरेल असा नवीन हॉर्सपॉवर क्षमतेचा बहुउपयोगी ट्रॅक्टर देण्यात यावा. त्याचप्रमाणे अनुसूचित जाती व नवबौद्ध शेतक-यांना नवीन विहिरीसाठी अनुदान दिले जाते, परंतु उपलब्ध अनुदानातून विहिरीवर मोटार पंप बसविणे व विद्युत कनेक्शन घेणे शक्य होत नाही. त्यामुळे अनुदानात वाढ करण्यात यावी अशी समितीची शिफारस आहे.

(६) ग्रामपंचायत, नगरपालिका क्षेत्र आणि महानगरपालिका क्षेत्रातील घरकुल योजनेसाठी अर्थसंकल्पात केलेली तरतूद पुनःश्च उपलब्ध करून देण्यात यावी.

दिनांक १५ नोव्हेंबर २००८ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार ग्रामपंचायत, नगरपालिका क्षेत्र व महानगरपालिका क्षेत्रातील अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकांसाठी पक्की घरे बांधून देण्याबाबतची योजना कार्यान्वीत करण्यात आलेली आहे. या योजनेसाठी सामाजिक न्याय विभागामार्फत ९०० कोटी रुपयांची अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यात आलेली आहे. त्याचप्रमाणे केंद्र शासनाच्या आर्थिक सहाय्याने राज्यात इंदिरा आवास योजना जिल्हा परिषदेच्या माध्यमातून राबविली जात आहे. या योजनेतून लाभार्थ्यांना घरे बांधून दिली जातात. या योजनेसाठी सामाजिक न्याय विभागाकडून जिल्हा परिषदांना आर्थिक सहाय्य दिले जाते. परंतु सामाजिक न्याय विभागाने नव्याने सुरू केलेल्या ग्रामपंचायत, नगरपालिका क्षेत्र आणि महानगरपालिका

क्षेत्रातील घरकूल योजनेसाठी अर्थसंकल्पात केलेला ९०० कोटी रुपयांचा निधी इंदिरा आवास योजनेकडे वळविण्यात आला आहे. शासनाच्या या कृतीबाबत समितीने तीव्र नापसंती व्यक्त केली. **या संदर्भात समितीची अशी शिफारस आहे की, ग्रामपंचायत, नगरपालिका क्षेत्र आणि महानगरपालिका क्षेत्रातील घरकुल योजनेसाठी अर्थसंकल्पात केलेली तरतूद पुनःश्च या योजनेसाठी उपलब्ध करून देण्यात यावी. तद्वत या दोन वेगवेगळ्या योजना असल्यामुळे त्यांची अंमलबजावणी स्वतंत्रपणे करण्याबरोबरच आर्थिक तरतुद देखील स्वतंत्रपणे करण्यात यावी.**

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.—

(१) अनुसूचित जाती कल्याण समितीने दिनांक ७ सप्टेंबर २०१० रोजी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद येथे भेट दिली. बैठकीच्या वेळी समितीने विद्यापीठाने विविध पदांवरील उमेदवारांच्या नियुक्तीसाठी तयार करण्यात आलेल्या सेवा प्रवेश नियमांबाबत विचारणा केली असता विद्यापीठाच्या कुलसचिवांनी पुढीलप्रमाणे माहिती दिली.

महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ मधील कलम ७६ प्रमाणे नियुक्त्या केल्या जातात. विद्यापीठ अनुदान आयोग व त्या अनुषंगाने महाराष्ट्र शासनाने निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयानुसार सेवाप्रवेश नियम लागू करण्यात येतात. आतापर्यंत प्रमाणसंहिता १९८४ च्या तरतुदीमधील सेवाप्रवेश नियमानुसार शिक्षकेतर प्रवर्गाच्या नियुक्त्या केल्या आहेत. प्रोफेसरांच्या रिक्त पदापैंकी अनुसूचित जमातीचा ५ पदांचा अनुशेष असून अनुसूचित जातीचा अनुशेष नाही. यामध्ये दहा वर्षांचा पी.जी. चा अनुभव पाहिजे. त्यामुळे यु.जी.सी. ने मान्यता देण्याच्या संदर्भात पाठपुरावा सुरू आहे. परंतु, यु.जी.सी. ही पदे भरण्यास परवानगी देत नाही. परंतु ही पदे रोस्टरप्रमाणे भरली जातील. आरक्षणानुसार पदे भरण्यासंदर्भात यु.जी.सी. ने दिलेल्या मार्गदर्शक सुचनानुसार विद्यापीठात पदे का भरली जात नाहीत अशी विचारणा केली असता विद्यापीठाने यु.जी.सी. ला ऑगस्ट, २००९ मध्ये या संदर्भात पत्र पाठविले आहे. ज्या उमेदवारांची निवड झाली असेल त्यांना मान्यता देऊ असे यु.जी.सी. ने विद्यापीठाला सांगितले आहे. रिक्त असलेल्या जागेचे रोस्टर मेंटेन करण्यासाठी जाहिरात देत नाही. ज्या-ज्या संवर्गाला जागा जातील तेवढ्या रिक्त ठेऊन त्याची जाहिरात देऊन त्या जागा भरल्या जातील. अशी माहिती कुलसचिवांनी दिली.

सन २००९ मध्ये ज्या मागासवर्गीय मुलांनी पीएचडीसाठी प्रयत्न केले त्यांना मार्गदर्शन देण्यात आले, परंतु संधी देण्यात आली नाही. याबाबतची कारणमिमांसा विचारली असता कुलसचिवांनी असा खुलासा केला की, दिनांक ११ जुलै २००९ रोजी महाराष्ट्र शासनाचे **राजपत्र** प्रसिद्ध झालेले आहे. त्यामध्ये असे नमुद केले आहे की, दिनांक ११ जुलै २००९ पूर्वी ज्या विद्यार्थ्यांनी अर्ज सादर केले आहेत त्यांचे अर्ज आर.सी.सी. कडून मान्य केले जातील. त्यानुसार त्यांची नावे रजिस्टर्ड झालेली आहेत. सन २००९ नंतर एकही नाव रजिस्टर्ड केलेले नाही. चालू वर्षामध्ये ८०० विद्यार्थ्यांची नावे रजिस्टर्ड झाली असल्याची माहिती समितीने सांगितली असता कुलसचिवांनी असा खुलासा केला की, ८०० विद्यार्थ्यांच्या नावाची

नोंदणी केली आहे. या विद्यार्थ्यांनी रजिस्ट्रेशनसाठी फॉर्म भरल्यानंतर त्यांच्या मार्गदर्शकाने त्यावर सही केली असली तरी त्यांचे रजिस्ट्रेशन झाले असा त्याचा अर्थ होत नाही. जोपर्यंत तो प्रस्ताव आर.सी.सी.मान्य करीत नाही तोपर्यंत त्यांचे नाव रजिस्टर्ड होत नाही. त्यांचे प्रस्ताव मान्य झालेले नाही. कुलसचिव किंवा उप कुलसचिव संशोधन समितीचे अध्यक्ष आहेत. कला शाखेचे डीन, अभ्यास मंडळाचे इनचार्ज, विद्यापीठातील वरिष्ठ शिक्षक अशी या समितीची रचना आहे. ही समिती प्रत्येक प्रस्तावाची छाननी करते. त्यापैकी कोणकोणत्या प्रस्तावांना मान्यता द्यावयाची या बाबतचा निर्णय समिती घेते. समितीने अशी पृच्छा केली की, विद्यापीठाच्या म्हणण्यानुसार आर.सी.सी. समितीने मान्यता दिली नसल्यामुळे ८०० विद्यार्थ्यांचे नाव रजिस्टर्ड झाले नाही. परंतु दिनांक ११ जुलै २००९ पासून आतपर्यंत यु.जी.सी. ने रिझर्व्हेशन पॉलिसी मान्य केलेली आहे. त्याप्रमाणे मागासवर्गीय विद्यार्थी नोंदणी करीत असतील परंतु त्यांचे अर्ज आर.सी.सी.कडे आल्यानंतर रिझर्व्हेशन पॉलिसी ॲडॉप्ट केल्याचे दिसून येत नाही. यावर कुलसचिवांनी असा खुलासा केला की, सप्टेंबर व ऑक्टोंबर,२०१० या दोन महिन्यात रोस्टरप्रमाणे जाहिरात देऊन जागा भरल्या जाणार आहेत. आर.सी.सी.मार्फत प्रस्ताव मान्य होत असताना एखाद्या मार्गदर्शकाकडे असलेल्या जागा भरतांना रोस्टरप्रमाणे मान्यता द्यावी लागते. रोस्टर सोडून कोणत्याही प्रस्तावाला मान्यता दिली जाणार नाही. जे नेट/सेट परीक्षा पास झाले आहेत. त्यांना रोस्टरच्या प्रक्रियेतून जावे लागते. तसेच पेट परीक्षा पास झालेले विद्यार्थी असतील त्यांनाही या प्रकियेतून जावे लागेल. रोस्टर सोडून कोणालाही मान्यता मिळणार नाही.

मार्गदर्शकांना विद्यापीठाने सुचना देण्यास काहीही हरकत नाही. तरच अनुसूचित जातीच्या जागा भरल्या जातील. अनुसूचित जातीमधील विद्यार्थ्यांची हीच मुख्य तक्रार आहे. विद्यापीठाने मार्गदर्शकांना ही बाब बंधनकारक करावी की, तुमच्याकडे १० जागा असतील तर त्यापैकी २ विद्यार्थी अनुसूचित जातीमधून घेतले पाहिजे. त्यांनी तसे केले नाही तर मार्गदर्शकांनासुद्धा मान्य करू नये. रोस्टर न पाळता जागा भरल्या जात असतील तर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांवर अन्याय होतो अशी भावना समितीने व्यक्त केली असता या संदर्भात कुलसचिवांनी समितीला विदीत केले की, मार्गदर्शकांना रिक्त जागांची माहिती विद्यापीठाला कळविण्याविषयी सांगितलेले आहे. कोणत्याही मार्गदर्शकाला रोस्टरच्या बाहेर जाऊन जागा भरता येणार नाही. दिनांक ११ जुलै २००९ नंतर विद्यापीठाने कोणाचेही रजिस्ट्रेशन मान्य केलेले नाही.

दिनांक ७ सप्टेंबर २०११ रोजी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठ, औरंगाबाद येथे झालेल्या बैठकीत समितीस आ वासित केल्यानुसार विद्यापीठाने समितीला पुढीलप्रमाणे माहिती दिली.

दिनांक १ जून २००९ रोजीच्या अधिसुचनेद्वारे विद्यापीठ अनुदान आयोगाने पी.एच.डी नोंदणी/अवार्डकरीता नव्याने नियमावली जाहीर केली असून ही नियमावली राजपत्रात प्रसारित झाल्याच्या तारखेपासून म्हणजेच दिनांक १ जून २००९ पासून अंमलात आलेली आहे. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या दिनांक १ जून २००९ रोजीच्या अधिसूचनेपूर्वी (दिनांक ११ जुलै २००९ पुर्वी) पीएच.डी. नांव नोंदणी केलेल्या व ज्या विद्यार्थ्यांचे प्रस्ताव संशोधन आणि मान्यता समितीने मान्य केले (RRC ने विषयास मान्यता दिली अशी प्रकरणे)

अशा विद्यार्थ्यांची पीएच.डी. नांव नोंदणी विद्या परिषदेच्या दिनांक २२ व २३ डिसेंबर २००९ च्या बैठकीतील ठरावानुसार तसेच मा. कुलगुरुंच्या दिनांक १६ जानेवारी २०१० रोजीच्या आदेशानुसार नियमित करण्यात येऊन संबंधितांना पीएच.डी. नोंदणी पत्रे देण्यात आली. तसेच ज्या विषयांची संशोधन आणि मान्यता समिती बैठक (RRC) झाली नाही असे पीएच. डी. नोंदणीचे प्रस्ताव मा. कुलगुरुंच्या आदेशानुसार फीसह रद्द करण्यात आले. ११ जुलै २००९ पुर्वी पीएच.डी. नोंदणी करीता आरक्षण संदर्भी नियम नव्हते. तसेच दिनांक १ जून २००९ च्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार नोंदणीकरीता शासन मान्य आरक्षण पद्धतीनुसार पीएच. डी. नोंदणी प्रवेश आरक्षंण प्रक्रियेसंदर्भी निर्णय घेण्यास्तव मा. कुलगुरुंनी संचालक (बीसीयुडी) यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती गठीत केलेली आहे. समितीचे काम प्रगतिपथावर आहे. दिनांक ११ जुलै २००९ नंतरच्या पीएच.डी. नांव नोंदण्या शासनाच्या आरक्षण धोरणानुसारच करण्यात येणार आहेत.

दिनांक २१ जून २०११ रोजी विभागिय सचिवांच्या साक्षीच्या वेळी समितीस आ वासित केल्यानुसार डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांनी त्यांच्या दिनांक २६ जुलै २०११ रोजीच्या पत्रान्वये समितीस खाली नमूद केल्याप्रमाणे माहिती कळविली आहे.

विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या मार्गदर्शक तत्त्वातील सुचनेनुसार पीएच.डी. नोंदणी/अवार्ड करिता पुर्वीच्या अध्यादेशात बदल करून नवीन अध्यादेश तयार करण्याकरिता मा. कुलगुरुंनी संचालक (बीसीयुडी) यांच्या नेतृत्वात समिती गठित केली. या समितीच्या बैठका दिनांक १० जुलै २००९, ६ ऑगस्ट २००९, ८ सप्टेंबर २००९, १९ सप्टेंबर २००९, ९ नोव्हेंबर २००९, २१ नोव्हेंबर २००९, ९ डिसेंबर २००९, २९ जानेवारी २०१० रोजी संपन्न झाल्या. समितीने केलेल्या शिफारशी मा. कुलगुरुंनी विद्या परिषदेच्यावतीने मान्य केल्या. व्यवस्थापन परिषदेने दिनांक २५ सप्टेंबर २००९ च्या बैठकीत विद्या परिषदेने केलेल्या शिफारशी मान्य केल्या. या शिफारशी (नवीन अध्यादेश) मा. कुलपतींच्या मान्यतेस्तव दिनांक २४ डिसेंबर २००९ रोजीच्या पत्राद्वारे पाठविण्यात आल्या. कुलपतींना अध्यादेश मान्यतेस्तव पाठविल्याच्या तारखेपासुन चार आठवडयात मान्यता न आल्याने महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा १९९४ चे कलम ५४ (४) नुसार नवीन अध्यादेश मा. कुलगुरुंच्या आदेशानुसार २४ फेब्रुवारी २०१० पासून लागु करण्यात आले. त्यामुळे २४ फेब्रुवारी २०१० पूर्वी ज्या विद्यार्थ्यांनी पीएच.डी. नोंदणी केली व ज्यांनी RRC आणि Presentation हया प्रक्रिया पुर्ण केल्या अशाच विद्यार्थ्यांना पीएच.डी. प्रवेश देण्याचा निर्णय व्यवस्थापन परिषदेने दिनांक ५ फेब्रुवारी २०११ रोजी मान्य केला. अशा एकूण ८० विद्यार्थ्यांना पत्र द्यावयाचे आहे. यापैकी १७ विद्यार्थ्यांना पत्र देण्यात आलेले आहे. आणि जे विद्यापीठाच्या नियमानुसारच आहेत. त्या उर्वरित विद्यार्थ्यांना पत्र देण्यात येत आहे. या ८० विद्यार्थ्यांत मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचाही समावेश असुन त्यानाही त्यावेळच्या नियमाप्रमाणे त्या सर्वांनाही पत्र देण्यात येत आहे. असेही निदर्शनास आणण्यात येते की, विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे पत्र जरी ११ जुलै २००९ ला शासन राजपत्रात प्रसिद्ध झाले असले तरी विद्यापीठ कायद्यानुसार ते संबंधित आदेश पीएच.डी. अध्यादेशात समाविष्ट होऊन त्यास कुलपतींकडून मान्यता मिळाल्यानंतरच अंमलात येतात. त्यामुळे वर उल्लेखित ८० विद्यार्थ्यांचा प्रवेश हा विद्यापीठ कायद्यानुसारच व्यवस्थापन परिषदेने मान्य केला आहे. हा अध्यादेश लागु झाल्यानंतर विद्यापीठ अनुदान

आयोगाच्या नियमानुसार पीएच.डी. नोंदणी पुर्व परिक्षा (PET) दिनांक २५ मे २०१० रोजी घेण्यात आली. तसेच पीएच.डी. नोंदणी करिता ऑन लाईन रजिस्ट्रेशन दिनांक ३० एप्रिल २०११ पर्यंत ठेवण्यात आले होते. पीएच.डी. नोंदणी करिता ऑन लाईन अर्ज ५८ विषयांकरिता ६६८३ अर्ज प्राप्त झाले. यापैकी ८८८ विद्यार्थ्यांनी पीएच.डी. पुर्व परिक्षा पास केली. या विद्यार्थ्यांत ३९५ विद्यार्थी खालील नमुद राखीव प्रवर्गातील आहेत :-

Sr. No.	Category	Passed Candidates
1	NT-B	1
2	NT-C	2
3	OBC	136
4	OPEN	493
5	Physically Handicapped	3
6	SBC	1
7	SC	160
8	ST	22
9	VJNT	70
	Total ...	888

जे विद्यार्थी एम. फिल. नेट/सेट परीक्षा पास आहेत व ज्यांना पेट परीक्षेतून सूट आहे अशा सर्वांची पीएच.डी. नोंदणी शासन मान्य आरक्षण धोरणानुसार करणे आवश्यक आहे. याकरिता मा. कुलगुरुंनी, संचालक (बीसीयुडी) यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती नेमली असुन समितीने त्यांच्या शिफारशी मा. कुलगुरुंना सादर केलेल्या आहेत. काही विद्यार्थी प्रतिनिधींनी पीएच.डी. नोंदणीकरिता आरक्षणाबाबत आक्षेप घेतल्याने त्यांचे म्हणणे समिती समोर मांडण्याकरिता त्यांना समितीत बोलावुन त्यांच्याकडून लेखी निवेदन मागविण्यात आले असून त्यांच्या मागण्या समितीच्या विचाराधीन आहेत. पीएच. डी. नोंदणी करु इच्छिणा-या संशोधक विद्यार्थी आणि मान्यता प्राप्त संशोधन मार्गदर्शक यांची संख्या विचारात घेता व्यवस्थापन परिषदेने दिनांक १६ मार्च २०११ च्या बैठकीत संशोधन मार्गदर्शक होण्याकरिता असलेल्या अटी शिथिल करून मान्यता देण्याबाबत ठराव केला आहे. जेणे करून जास्त संशोधक विद्यार्थ्यांना संशोधन मार्गदर्शक उपलब्ध करून देता येईल. सर्व अभ्यास मंडळे आणि संबंधित समित्यांचे गठण झाल्यानंतर लवकरात लवकर शासन विहित आरक्षण विचारात घेऊन पीएच.डी. अध्यादेश अस्तित्त्वात आल्याच्या तारखेपासून म्हणजेच २४ फेब्रुवारी २०१० नंतरच्या पीएच.डी. नाव नोंदण्या शासनाच्या आरक्षण धोरणानुसारच करण्यात येणार आहेत.

(२) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठातंर्गत येणा-या महाविद्यालयात अनुशेष राहण्याची कारणे काय आहेत याबाबतची कारणमिमांसा विचारली असता कुलसचिवांनी असा खुलासा केला की, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्याकडून प्राप्त प्रत्येक शासकीय परिपत्रकाची अंमलबजावणी करण्याकरिता महाविद्यालयांना कळविण्याचे कार्य विशेष कक्ष विभागामार्फत केले जाते. मात्र महाविद्यालयास कळवूनही सदर माहिती महाविद्यालये पाठवित नसल्यामुळे विशेष कक्ष विभागास ती अद्ययावत करता येत नाही. ब-याचदा विद्यापीठीय निवड समितीद्वारे अर्हताधारक योग्य उमेदवार प्राप्त न झाल्यामुळे सदरील पद हे रिक्त रहाते. व्यावसायिक अभ्यासक्रमातील विषयांची पदे रिक्त राहतात म्हणून अनुशेष शिल्लक आहे. यासंदर्भात समितीने असे मत व्यक्त केले की, वास्तविक सर्व महाविद्यालयांनी विद्यापीठाला माहिती दिली पाहिजे. विद्यापीठाने वारंवार कळवूनसुद्धा ते माहिती देत नाहीत. त्यावर कुलसचिवांनी खुलासा केला की, पदे भरण्याच्यासंदर्भात आम्ही महाविद्यालयांना वेळोवेळी कळवले आहे. ३६२ महाविद्यालयामध्ये ३४०६ मंजुर पदे आहेत. १३ टक्के आरक्षणानुसार ४४३ संख्या येते. त्यापैकी ३०९ पदे भरण्यात आलेली आहेत. यामध्ये १३४ पदांचा अनुशेष आहे. याप्रकरणी समितीने असे मत व्यक्त केले की, प्राचार्यापासून ते प्राध्यापकांची मागासवर्गीयांची पदे जाणुनबुजून भरली जात नाहीत. केवळ मागासवर्गीय उमेदवार मिळत नाही असे थातुरमातुर कारण दिले जाते. परंतु ते कारण योग्य नाही. त्यावर कुलसचिवांनी खुलासा केला की, जी महाविद्यालये पदे भरत नाहीत अशा महाविद्यालयांना दहा हजार रुपये दंड आकारला जाईल, असा विद्यापीठाच्या कौन्सिलने निर्णय घेतला आहे. तसेच रोस्टरप्रमाणे पदे भरली नाही तर त्यांची संलग्नता रद्द केली जाईल असाही निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार १३ महाविद्यालये बंद करण्यात आली असुन उर्वरित महाविद्यालयांची संलग्नता बंद करण्याची कार्यवाही सुरू केलेली आहे. शासनाच्या नियमाप्रमाणे ज्या माहाविद्यालयांनी प्राचार्यांची पदे भरली नाही. अशा महाविद्यालयांना नोटीस देण्यात आलेल्या आहेत. परंतु काही महाविद्यालयांनी हायकोर्टात जाऊन स्टे घेतलेला आहे.

विभागीय सचिवांच्या साक्षीच्या वेळी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाकडून पुढील प्रमाणे लेखी माहिती देण्यात आली :—

सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्या लेखी आदेशानुसार असे नमुद करण्यात येते की, संबंधित विभागाकडून प्राप्त होणारे शासन निर्णयही अगदी काटेकोरपणे अंमलात आणले जातात. तसेच कालमर्यादेत ती महाविद्यालयांना पुरविली जातात. परंतु महाविद्यालयांकडून म्हणावा तसा प्रतिसाद आज पर्यंत मिळाला नाही व त्यामुळे अनुसूचित जातीच्या अनुशेषाबद्दलची माहिती ही आजतागायत अद्ययावत झालेली नाही.

अनुसूचित जातीच्या अनुशेषाबद्दलची माहिती तातडीने पाठविण्यास सर्व महाविद्यालयांना पुनःश्च सुचित केले आहे. तरीही संबंधित महाविद्यालये त्यास दाद देत नाहीत. महाविद्यालयांना स्मरण होण्याकरिता दिनांक १५ जुलै २०१० रोजी प्रथम स्मरणपत्र पाठविण्यात आले आहे. जी महाविद्यालये, विद्यापीठ व शासन आदेशाचे पालन करीत नाही त्यांच्याविरुद्ध उचित कार्यवाही करण्याबाबत विद्यापीठ प्राधिकरणासमोर प्रस्ताव ठेवण्यात येईल.

अभिप्राय व शिफारशी :

जी महाविद्यालये विद्यापीठ अधिनियमातील तरतुदीनुसार नियमाप्रमाणे काम करीत नाहीत, अशा महाविद्यालयाचे अनुदान थांबविले गेले पाहिजे. सामाजिक न्याय विभागाकडून ५०० कोटी रुपयांचे अनुदान महाविद्यालयांना दिले जाते. तसेच इतरही योजनांसाठी महाविद्यालयांना वेळोवेळी अनुदान दिले जात असते. जोपर्यंत मागासवर्गीयांची पदे भरली जात नाहीत, तोपर्यंत सामाजिक न्याय विभाग व युजीसी यांनी अनुदान देऊ नये तसेच विद्यापीठाशी असलेले संलग्नीकरण रद्द करावे. तसेच विद्यापीठातील रोस्टर व्यवस्थित ठेवण्यात यावे, अशी समितीची शिफारस आहे.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठात पीएच.डी.साठी ५० टक्के जागा मागासवर्गीयांसाठी असणेबाबत

अभिप्राय व शिफारशी :

अनुसूचित जाती कल्याण समितीने दिनांक २१ सप्टेंबर २०१० रोजी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठ औरंगाबाद येथे भेट दिली. सदर भेटीच्या अनुषंगाने समितीने दिनांक २१ जून २०११ रोजी सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांची साक्ष आयोजित केली होती. सदर विभागीय सचिवांच्या साक्षीच्या वेळी समितीने अनौपचारिक चर्चेच्या माध्यमातून असा मुद्दा उपस्थित केला की, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठामध्ये पी.एच.डी.च्या अभ्यासक्रमासाठी ८०० विद्यार्थ्यांचा नांव नोंदणी केली आहे मात्र त्यामध्ये मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी शासनाने विहित केलेल्या टक्केवारीनुसार मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जात नाही. **विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (यु.जी.सी.) नियमानुसार पीएच.डी.मध्ये ५० टक्के विद्यार्थी मागासवर्गीय असले पाहिजे अशी अट आहे. परंतु डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठामध्ये सर्व ८०० विद्यार्थी सर्वसाधारण प्रवर्गातील घेतलेले असल्याचे समितीच्या निदर्शनास आलेले आहे ही अत्यंत गंभीर बाब आहे. तरी विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या नियमानुसार पीएच.डी. करण्यासाठी मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना ५० टक्के जागा उपलब्ध करून देण्यात याव्यात व विद्यापीठामधील बिंदु नामावली नोंदवही(रोस्टर) नियमीत ठेवण्यात यावी, अशी समितीची शिफारस आहे.**

परिशिष्ट "अ"

(औरंगाबाद महानगरपालिकेकडून प्राप्त झालेली माहिती)

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

अनुसूचित जातीसाठी असलेल्या आरक्षणांचा तक्ता (सन २००९-मार्च २०१० ची स्थिती)

वर्ग-१ संवर्ग

अ. क्र.	पदांचे नांव	मंजूर पदे	भरलेली पदे	अनुसूचित जातीसाठी			शेरा
				१३%नुसार पदांचे आरक्षण	प्रत्यक्षात भरलेली पदे	शिल्लक अनुशेष	
१	२	३	४	५	६	७	८
१	आयुक्त	१	१	०	०	०	
२	उपआयुक्त	३	३	०	१	-१	प्रतिनियुक्तीने-२ पदे
३	अधिक्षक अभियंता	१	१	०	०	०	
४	कार्यकारी अभियंता संवर्ग	३	३	१	२	-१	
५	मुख्य लेखाधिकारी	१	१	०	०	०	प्रतिनियुक्तीने
६	आरोग्य वैद्यकीय अधिकारी	१	१	०	०	०	प्रतिनियुक्तीने
७	सहा.संचालक नगर रचना	१	१	०	०	०	प्रतिनियुक्तीने
८	कर मुल्य निर्धारक व संकलक	१	१	०	०	०	प्रतिनियुक्तीने
९	मुख्य लेखा परिक्षक	१	१	०	०	०	प्रतिनियुक्तीने
	एकूण :-	१३	१३	१	३	-२	

वर्ग-२ संवर्ग

अ. क्र.	पदांचे नांव	मंजूर पदे	भरलेली पदे	अनुसूचित जातीसाठी			शेरा
				१३%नुसार पदांचे आरक्षण	प्रत्यक्षात भरलेली पदे	शिल्लक अनुशेष	
१	विभागीय अधिकारी (संवर्ग) विभागीय अधिकारी-०७ सहाय्यक आयुक्त-०२ सहाय्यक आयुक्त-०१ (अतिक्रमण सिडको) जकात अधिक्षक-०१ प्रशासकीय अधिकारी-०१ मालमत्ता अधिकारी-०१	१३	८	२	०	२	
२	वैद्यकीय अधिकारी	२१	१७	३	४	-१	
३	उपअभियंता संवर्ग	२०	१९	३	३	०	
४	स्वीय सहाय्यक	१	१	०	१	-१	
५	लेखाधिकारी	२	२	१	१	०	
६	शिक्षणाधिकारी	१	१	०	०	०	प्रतिनियुक्तीने
७	संचालक,प्राणी संग्रहालय	१	०	०	०	०	प्रतिनियुक्तीने
८	नगर सचिव	१	१	०	०	०	
९	जीवशास्त्रज्ञ	१	१	०	०	०	प्रतिनियुक्तीने
१०	उद्यान अधिक्षक	१	१	०	०	०	
११	कामगार अधिकारी	१	१	०	१	-१	
१२	मुख्य अग्निशमन अधिकारी	१	१	०	०	०	

अ. क्र.	पदांचे नांव	मंजूर पदे	भरलेली पदे	अनुसूचित जातीसाठी			शेरा
				१३%नुसार पदांचे आरक्षण	प्रत्यक्षात भरलेली पदे	शिल्लक अनुशेष	
१३	प्रकल्प संचालक	१	१	०	१	-१	
१४	विधी सल्लागार	१	१	०	०	०	
१५	उपमुख्य लेखा परिक्षक	१	१	०	०	०	
	एकूण :-	६७	५६	९	११	-२	

अ. क्र.	पदांचे नांव	मंजूर पदे	भरलेली पदे	अनुसूचित जातीसाठी			शेरा
				१३%नुसार पदांचे आरक्षण	प्रत्यक्षात भरलेली पदे	शिल्लक अनुशेष	
				वर्ग-३ संवर्ग			
१	लघुलेखक (उच्चश्रेणी)	२	२	०	०	०	
२	लघुटंकलेखक	२	१	१	०	१	
३	क्रिडा अधिकारी	१	१	०	०	०	
४	सांस्कृतिक अधिकारी	१	१	०	०	०	
५	जनसंपर्क अधिकारी	१	०	०	०	०	
६	विधी सहाय्यक	१	१	०	१	-१	
७	विद्युत पर्यवेक्षक	२	२	१	१	०	
८	ज्येष्ठ स्वच्छता निरीक्षक	६	६	१	२	-१	
९	कनिष्ठ आरेखक	१	०	०	०	०	
१०	सुरक्षा अधिकारी	१	१	०	०	०	
११	शारिरीक शिक्षक	१२	११	२	४	-२	
१२	समुदाय संघटक	४	४	१	१	०	
१३	एस.एफ.डब्ल्यु.	१७	१५	२	२	०	
१४	स्वच्छता निरीक्षक	१५	१४	२	२	०	
१५	कार्यालयीन अधिक्षक/लेखापाल	९	७	१	१	०	
१६	वरिष्ठ लिपीक	७५	६४	१०	८	२	
१७	दुय्यम आवेक्षक	६९	५०	९	३	६	जाहिरात
१८	मॅकेनिक	३	३	०	०	०	

अ. क्र.	पदांचे नांव	मंजूर पदे	भरलेली पदे	अनुसूचित जातीसाठी			शेरा
				१३%नुसार पदांचे आरक्षण	प्रत्यक्षात भरलेली पदे	शिल्लक अनुशेष	
१९	एम.पी.डब्ल्यु.	२५	२१	३	३	०	
२०	पशुधन पर्यवेक्षक	५	२	१	१	०	
२१	कृषि सहाय्यक	३	३	१	१	०	
२२	सहाय्यक ग्रंथपाल	१	१	०	०	०	
२३	मिश्रक	१४	१३	२	२	०	
२४	समन्वयक	१	१	०	०	०	
२५	ॲटो इलेक्ट्रीशियन	१	१	०	०	०	
२६	शिवणकला शिक्षिका	३	३	१	१	०	
२७	टेलिफोन ऑपरेटर	९	८	१	२	-१	
२८	अनुरेखक	१७	१७	२	२	०	
२९	लॅब टेक्निशियन	२	२	१	१	०	
३०	वाहन चालक (सरळसेवा)	८८	७६	११	९	२	
	वाहन चालक (पदोन्नती)	३०	३०	४	७	-३	
३१	रिक्षा चालक	७	२	१	०	१	
३२	जे.सी.बी.चालक	१	१	०	०	०	
३३	अन्न निरीक्षक	२	१	१	०	१	जाहिरात
३४	पी.एच.एन.	४	३	१	३	-२	
३५	लसटोचक	१	१	१	१	०	
३६	ए.एन.एम.	४१	३२	५	२	३	जाहिरात

अ. क्र.	पदांचे नांव	मंजूर पदे	भरलेली पदे	अनुसूचित जातीसाठी			शेरा
				१३%नुसार पदांचे आरक्षण	प्रत्यक्षात भरलेली पदे	शिल्लक अनुशेष	
३७	सहाय्यक नेत्र चिकित्सक	१	०	०	०	०	
३८	ई.सी.जी.तंत्रज्ञ	१	०	०	०	०	
३९	क्ष-किरण तंत्रज्ञ	१	१	०	०	०	
४०	कनिष्ठ लिपीक (सरळसेवा)	१९०	१७६	२५	२६	-१	
	कनिष्ठ लिपीक (पदोन्नती)	६३	५०	८	८	०	
४१	संगणक प्रोग्रामर	१	१	०	०	०	
४२	कनिष्ठ अभियंता (सरळसेवा)	३५	३५	४	३	१	जाहिरात
	कनिष्ठ अभियंता (पदोन्नती)	३६	३२	५	६	-१	
४३	उपअग्निशमन अधिकारी	६	३	१	०	१	
४४	प्रमुख अग्निशामक	७	७	१	३	-२	
४५	अग्निशामक	३०	२२	४	१	३	
४६	संगणक ऑपरेटर	४	१	१	०	१	
४७	सहा.उद्यान अधिक्षक	१	०	०	०	०	
४८	कनिष्ठ लेखा परिक्षक	३	०	१	०	१	
	एकूण :-	८५६	७२९	११६	१०७	९	

परिशिष्ठ अ

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

अनुसूचित जातीसाठी असलेल्या आरक्षणांचा तक्ता (सन २००९-२०१० ची स्थिती)

वर्ग-४ संवर्ग

अ.क्र	पदांचे नांव	मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	अनुसूचित जातीसाठी टक्केवारीनुसार आरक्षण	कर्यरत असलेल्या अनुसूचित जातीच्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची संख्या	अनुशेष	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	शिपाई	२२२	२१०	१२	२९	७८	००	
२	दाया अटेंडन्ट	१८	१७	०३	०२	१३	००	
३	माळी /माळीन	१३२	१२१	११	१७	४४	००	
४	वॉचमन	११४	११३	०१	१५	३९	००	
५	स्वच्छक/मदतीनिस	७५	७५	००	१०	२६	००	
६	सुरक्षा रक्षक	५५	४३	१२	०७	०७	००	
७	सुरक्षा जमादार	०२	००	०२	०१	०१	००	
८	हेडमाळी	०६	०२	०४	०१	००	००	
९	ड्रेसर	०८	०५	०३	०१	०२	००	
१०	फिटर	१६	१३	०३	०२	०३	००	
११	लाईनमन पाणी पुरवठा	९९	९५	०४	१३	३३	००	
१२	लाईनमन विद्युत	४६	४३	०३	०६	०५	००	
१३	नाका हमाल	३०	३०	००	०४	०८	००	
१४	मलेरिया मजुर	१०७	१०७	००	१४	३७	००	
१५	स्विपर	२२१	२२१	००	००	२१७	००	
१६	मूल्ला	०२	०२	००	००	००	००	
१७	नोंदणी सहाय्यक	०९	०९	००	०१	०५	००	
१८	इलेक्ट्रीक पंप ऑपरेटर	४६	४०	०६	०६	०४	०२	
१९	सफाई मजुर	१८७४	१८७४	००	००	१२६०	००	
२०	अटेंडन्ट	१९	१९	००	०१	०४	००	
	एकूण	३१०१	३०४१	६४	१३०	१७८६	०२	

टिप :सन १९९८ मध्ये औरंगाबाद मनपा पाणी पुरवठा योजनेवरील (जायकवाडी) ७५ कर्मचारी मनपाकडे हस्तांतरण झालेले आहेत.त्यावेळी आरक्षणाप्रमाणे कर्मचारी घेण्यात आलेले नाहीत.त्यामुळे उक्त संवर्गात असलेला अनुशेष लवकरच भरुन काढण्यात येत आहे.

३१

शिक्षण विभाग

अनुसूचित जाती संवर्गातील शिक्षकांसाठी राखीव पदे

वर्ष	निकषाप्रमाणे मान्य पदे	राखीव पदे	कार्यरत पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
२००६-२००७	५०२	६५	६१	--	०४
२००७-२००८	५४१	७०	५९	--	११
२००८-२००९	५३६	७०	५८	१२	--
२००९-२०१०	५५२	७२	७०	०१	०१

* * * * *

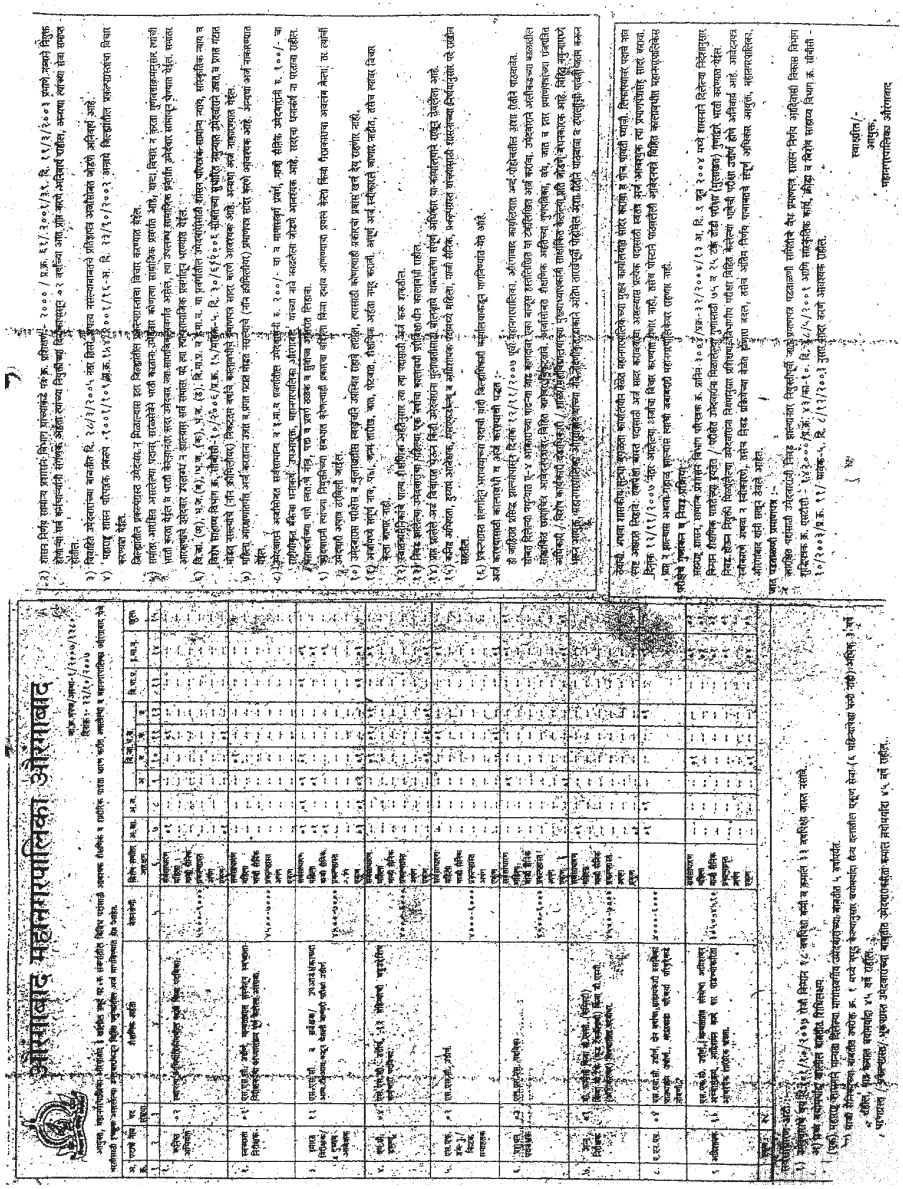

जा. क्र. /मनपा/अस्था-१/२०००/4158
महानगरपालिका औरंगाबाद
दिनांक:- 29/12/2000

कार्यालयीन आदेश :

अवर सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचेकडील पत्र क्र./मामास-२२२०००/४५६/नवि-६ दि. ६ जून २००० चे अनुषंगाने मागासवर्गीयांच्या आरक्षणाच्या अंमलबजावणीकरीता औरंगाबाद महानगरपालिकेमध्ये खालील सदस्यांचा मागासवर्ग कक्ष आदेशाचे तारखेपासून स्थापन करण्यात येत आहे.

१] उप आयुक्त [महसूल]	अध्यक्ष
२] उप आयुक्त[प्रशासन]	सदस्य
३] कार्यकारी अभियंता[पाणी]	-"-
४] सहाय्यक आयुक्त-१	-"-
५] सहाय्यक आयुक्त-२	-"-

स्वाक्षरीत/-
आयुक्त,
महानगरपालिका, औरंगाबाद.

प्रत-
१] सर्व संबंधिताना
२] आयुक्तांचे स्वीय सहाय्यक
३] उप आयुक्त[महसूल/प्रशासन] यांचे स्वीय सहाय्यक
४] आस्थापना-१ व २
५] आदेश संचिका

उप आयुक्त[महसूल]
महानगरपालिका, औरंगाबाद.

संदर्भ :- १) कार्यालयीन आदेश जा.क्र.मनपा/आस्था-१/२०००/४१५८. दि.२९/१२/२०००.
२) कार्यालयीन आदेश जा.क्र.मनपा/आस्था-१/२००७/८११. दि.३१/५/२००७.

जा.क्र./मनपा/आस्था-१/२००९/१३७७,
कार्यालय महानगरपालिका औरंगाबाद.
दिनांक :- ३१/०७/२००९.

कार्यालयीन आदेश :-

संदर्भ क्र.१ व २ च्या आदेशान्वये मागासवर्गीयांच्या आरक्षणाच्या अंमलबजावणीसाठी औरंगाबाद महानगरपालिकेमध्ये मागासवर्ग कक्ष स्थापन करण्यांत आले होते.

या आदेशाद्वारे मागासवर्ग कक्षाची फेररचना करण्यांत येत असून त्यात खालील अधिकाऱ्यांची अध्यक्ष व सदस्य म्हणून नियुक्ती करण्यांत येत आहे.

अ. क्र.	अधिकाऱ्यांचे नांव सर्वश्री	पदनाम	जातीचा संवर्ग	पद
१.	एम.डी.सोनवणे	कार्यकारी अभियंता	अनुसूचित जाती	अध्यक्ष
२.	विजय जावरे	प्रकल्प संचालक	अनुसूचित जाती	सदस्य
३.	रविंद्र निकम	वॉर्ड अधिकारी	अनुसूचित जमाती	सदस्य
४.	टी.जी.जाधव	मालमत्ता अधिकारी	भटक्या जमाती	सदस्य
५.	पी.जी.पवार	उपअभियंता	इतर मागासवर्ग	सदस्य

उक्त मागासवर्ग कक्षाची बैठक अध्यक्षांनी **प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात** आस्थापना-१ विभागात आयोजित करावी. सहाय्यक आयुक्त-१ व २ यांना सूचित करण्यांत यते की,त्यांनी मागासवर्गीय अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या प्राप्त सेवाविषयक तक्रारी/निवेदने बैठकीत सादर करावीत. त्यासाठी स्वतंत्र नोंदवही ठेवण्यात यावी व त्यावर अध्यक्षासह सर्व सदस्यांनी स्वाक्षरी करावी. सदरची बाब मागासवर्गीय सर्व अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या निर्दशनास आणणेसाठी परिपत्रक काढून सुचना देणे, बैठकीत प्राप्त तक्रारीचा निपटारा करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल न चुकता माझ्याकडे सादर करावा.

३१/७/२००९
आयुक्त,
महानगरपालिका औरंगाबाद

प्रत :-
१) सर्व संबंधितास.
२) आयुक्तांचे स्वीय सहाय्यक
३) उपआयुक्त (महसूल/प्रशासन) यांचे स्वीय सहाय्यक
४) आस्थापना-१ व २ विभाग
५) आदेश संचिका

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

पूर्वी सादर करण्यात आलेले मागासवर्गीय कल्याणकारी योजना विवरण सन २००६-०७ ते २००९-१० (आकडे कोटीत)

अ. क्र.	आर्थिक वर्ष	अंदाजपत्रकीय तरतुद	प्रत्यक्षात प्राप्त उत्पन्न	मागासवर्गीय कल्याणकारी योजना तरतुद	प्रत्यक्ष खर्च	शेरा
1)	2006-07	211.66	187.99	6.08	4.52	सन 2006-2007 या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पिय तरतुद 211.66 कोटी असून प्रत्यक्ष उत्पन्न 187.99 कोटी आहे. यापैकी महानगरपालिकेचा आवश्यक खर्च 121.55 कोटी वजा जाता प्रत्यक्षात प्राप्त महसुली उत्पन्न 66.44 कोटी आहे, याच्या 5% रक्कम रू.3.32 कोटी होते आणि या आर्थिक वर्षात सदर योजनेवर रू.4.52 कोटी प्रत्यक्ष खर्च झालेला आहे.
2)	2007-08	257.64	220.73	5.96	3.29	सन 2007-2008 या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पिय तरतुद 257.64 कोटी असून प्रत्यक्ष उत्पन्न 220.73 कोटी आहे. यापैकी महानगरपालिकेचा आवश्यक खर्च 118.84 कोटी वजा जाता प्रत्यक्षात प्राप्त महसुली उत्पन्न 101.89 कोटी आहे, याच्या 5% रक्कम रू.5.09 कोटी होते आणि या आर्थिक वर्षात सदर योजनेवर रू.3.29 कोटी प्रत्यक्ष खर्च झालेला आहे.
3)	2008-09	286.13	244.47	5.42	2.94	सन 2008-2009 या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पिय तरतुद 286.13 कोटी असून प्रत्यक्ष उत्पन्न 244.47 कोटी आहे. यापैकी महानगरपालिकेचा आवश्यक खर्च 136.36 कोटी वजा जाता प्रत्यक्षात प्राप्त महसुली उत्पन्न 108.11 कोटी आहे, याच्या 5% रक्कम रू.5.40 कोटी होते आणि या आर्थिक वर्षात सदर योजनेवर रू.2.94 कोटी प्रत्यक्ष खर्च झालेला आहे.
4)	2009-10	355.42	242.82	4.35	2.16	सन 2009-2010 या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पिय तरतुद 355.42 कोटी असून प्रत्यक्ष उत्पन्न 242.82 कोटी आहे. यापैकी महानगरपालिकेचा आवश्यक खर्च 154.95 कोटी वजा जाता प्रत्यक्षात प्राप्त महसुली उत्पन्न 87.87 कोटी आहे, याच्या 5% रक्कम रू.4.39 कोटी होते आणि या आर्थिक वर्षात सदर योजनेवर रू.2.16 कोटी प्रत्यक्ष खर्च झालेला आहे.

मुख्य लेखाधिकारी,
महानगरपालिका, औरंगाबाद

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

सुधारीत प्रस्ताव मागासवर्गिय कल्याणकारी योजना विवरण सन २००६-०७ ते २००९-१० (आकडे कोटीत)

अ. क्र.	आर्थिक वर्ष	अंदाजपत्रकीय तरतुद	प्रत्यक्षात प्राप्त उत्पन्न	मागासवर्गिय कल्याणकारी योजना तरतुद	प्रत्यक्ष खर्च	शेरा
1)	2006-07	211.66	187.99	3.35	5.38	सन 2006-2007 या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पिय तरतुद 211.66 कोटी असून प्रत्यक्ष उत्पन्न 187.99 कोटी आहे. यापैकी महानगरपालिकेचा आवश्यक खर्च 121.00 कोटी वजा जाता प्रत्यक्षात प्राप्त महसुली उत्पन्न 66.99 कोटी आहे, याच्या 5% रक्कम रू.3.35 कोटी होते आणि या आर्थिक वर्षात सदर योजनेवर रू.5.38 कोटी प्रत्यक्ष खर्च झालेला आहे.
2)	2007-08	257.64	220.73	4.56	4.89	सन 2007-2008 या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पिय तरतुद 257.64 कोटी असून प्रत्यक्ष उत्पन्न 220.73 कोटी आहे. यापैकी महानगरपालिकेचा आवश्यक खर्च 129.36 कोटी वजा जाता प्रत्यक्षात प्राप्त महसुली उत्पन्न 91.37 कोटी आहे, याच्या 5% रक्कम रू.4.56 कोटी होते आणि या आर्थिक वर्षात सदर योजनेवर रू.4.89 कोटी प्रत्यक्ष खर्च झालेला आहे.
3)	2008-09	286.13	244.47	5.14	5.16	सन 2008-2009 या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पिय तरतुद 286.13 कोटी असून प्रत्यक्ष उत्पन्न 244.47 कोटी आहे. यापैकी महानगरपालिकेचा आवश्यक खर्च 141.60 कोटी वजा जाता प्रत्यक्षात प्राप्त महसुली उत्पन्न 102.87 कोटी आहे, याच्या 5% रक्कम रू.5.14 कोटी होते आणि या आर्थिक वर्षात सदर योजनेवर रू.5.16 कोटी प्रत्यक्ष खर्च झालेला आहे.
4)	2009-10	355.42	242.82	4.13	3.76	सन 2009-2010 या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पिय तरतुद 355.42 कोटी असून प्रत्यक्ष उत्पन्न 242.82 कोटी आहे. यापैकी महानगरपालिकेचा आवश्यक खर्च 160.14 कोटी वजा जाता प्रत्यक्षात प्राप्त महसुली उत्पन्न 82.68 कोटी आहे, याच्या 5% रक्कम रू.4.13 कोटी होते आणि या आर्थिक वर्षात सदर योजनेवर रू.3.76 कोटी प्रत्यक्ष खर्च झालेला आहे.

टिप : सन 2006- 2007 ते सन 2009-2010 या चार वित्तीय वर्षात औरंगाबाद महानगरपालिकेने सदर योजनेवर एकुण रु.17.18 कोटी इतका खर्च करणे आवश्यक होते तथापि महानगरपालिकेने सदर योजनेवर चार वर्षात एकुण रु. 19.19 कोटी इतका खर्च केलेला असुन चार वर्षात एकुण रु. 2.01 कोटी जास्तीचा खर्च केलेला आहे.

मुख्य लेखाधिकारी,
महानगरपालिका, औरंगाबाद

औरंगाबाद महानगरपालिका औरंगाबाद

दलित वस्ती सुधार योजना सन २००६-०७ या वर्षात प्राप्त झालेल्या अनुदानातील कामांचा तपशिल

अ.क्र.	कामाचे नांव	अ.प.रक्कम	झालेला खर्च	शेरा
१	महुनगर येथील नाल्यास संरक्षित भिंत बांधणे बाबत.	१५,००,०००/-	१०,९९,८८३/-	काम पुर्ण
२	आंबेडकर नगर येथील मुख्य रस्त्याचे डांबरीकरण करणे.	९,९४,२००/-	१०,०३,७२६/-	काम पुर्ण
३	नारेगांव स्लम नजीक नाल्यावर आर.सी.सी.कल्व्हर्ट बांधणे व नाल्यास संरक्षित भिंत बांधणे बाबत.	२५,००,०००/-	२०,५०,५०५/-	काम पुर्ण
४	ब्रिजवाडी स्लम येथील नाल्यास संरक्षित भिंत बांधणे.	१५,००,०००/-	१५,४९,७३९/-	काम पूर्ण
५	हर्षनगर स्लम येथे सिमेंट कॉंक्रीट पायवाटा बांधणे बाबत.	४,९६,०००/-	१,४८,४५२/-	काम पूर्ण
६	प्र.क्र.९०, फुलेनगर उस्मानपुरा स्लम अंतर्गत सिमेंट कॉंक्रीट रस्ते बांधणे बाबत.	९,६५,१२४/-	९,१२,४७३/-	काम पूर्ण
७	आंबेडकर नगर स्लम येथील मुख्य दगडी गटारीवर आरसीसी स्लॅब टाकणे बाबत.	९,९६,५००/-	९,८२,०७१/-	काम पूर्ण
८	सुतगिरणी येथील एकात्मीक गृह निर्माण वसाहतीत कॉंक्रीट रस्ते बांधणे बाबत.	४,९८,५५०/-	३,०२,६८७/-	काम पूर्ण
९	नागसेन नगर मिलींद नगर येथे कॉंक्रीट रस्ते तयार करणे.	९,९६,९२७/-	९,८४,०७२/-	काम पूर्ण
१०	प्र.क्र.८०, अंबिका नगर अंतर्गत खडीरस्ते व कॉंक्रीट रस्ते बांधणी करणे.	७३,९३,०००/-	६८,१३,०००/-	
११	प्र.क्र.६७, येथील मो.बौध्द नगर व पंचशील नगर परिसरात २५० मी.मी. व्यासाची ड्रेनेज लाईन टाकणे.	२८,६१,८००/-	२३,६७,८००/-	काम पूर्ण
१२	प्र.क्र.२३ मसनतपुर येथे ड्रेनेज लाईन टाकणे.	४,३१,२००/-	३,८८,७४७/-	काम पूर्ण
१३	प्र.क्र.७ येथील साठे नगर व नवयुग कॉलनी भागात ड्रेनेज लाईन टाकणे.	९,९७,२२५/-	९,०८,१०४/-	काम पूर्ण
१४	प्र.क्र.७ येथील मो.प्रभात नगर व गाढेनगर भागात ३०० मी.मी. व २२५ मी.मी. व्यासाची आर सी सी व एस.डब्ल्यु. जी. ड्रेनेज लाईन टाकणे.	९,९७,०००/-	७,८६,५७७/-	काम पूर्ण

१५	प्र.क्र.७ येथील मो.भिमनगर भावसिंगपुरा स्लम भागात ३०० मी.मी. व २२५ मी.मी. व्यासाची एस.डब्ल्यु.जी. ड्रेनेज लाईन टाकणे.	९,९४,६००/-	७,६०,८६२/-	काम पूर्ण
१६	प्र.क्र.८४, येथील विजयनगर गारखेडा परिसरात ड्रेनेज लाईन टाकणे बाबत.	८,९१,२५६/-	८,०५,५५३/-	काम पूर्ण
१७	प्र.क्र.८४, भारतनगर भागात नविन ड्रेनेज लाईन टाकणे बाबत.	७,१२,४८०/-	६,७०,८७६/-	काम पूर्ण
१८	प्र.क्र.८२, विश्रांतीनगर गारखेडा परिसर येथे ड्रेनेज लाईन टाकणे बाबत.	२,३७,६००/-	१,८७,०२७/-	काम पूर्ण
	एकूण	२,५९,६३,४६२/-	२,२७,२२,१५४	

दलित वस्ती सुधार योजना सन २००७-०८ या वर्षात प्राप्त झालेल्या अनुदानातील कामांचा तपशील

अ.क्र.	कामाचे नांव	अ.प.रक्कम	झालेला खर्च	शेरा
१	प्र.क्र.२१, मिसरवाडी नारेगांव अंतर्गत खडी रस्ता बांधणी करणे बाबत.	११,८९,५००/-	९,७५,३५८/-	काम पुर्ण
२	प्र.क्र.३८, गांधीनगर व लगतच्या परिसरातील अरुंद गल्यात पेव्हर ब्लॉक बसविणे बाबत.	६,०९,०००/-	५,३३,२२६/-	काम पूर्ण
३	प्र.क्र.१२, घाटी येथील अरुंद गल्यात पेव्हर ब्लॉक बसविणे बाबत.	७,३२,०००/-	५,७८,७०६/-	काम पूर्ण
४	प्रकाश नगर संघर्ष नगर मुकुंदवाडी अंतर्गत गल्यांमध्ये पेव्हर ब्लॉक बसविणे बाबत.	६,००,०००/-	५,४७,७३६/-	काम पूर्ण
५	प्र.क्र.७, भावसिंगपुरा अंतर्गत साठेनगर नवयुग कॉलनी प्रभात नगर (गिता नगर पंडीत नगर) येथील अरुंद गल्यात पेव्हर ब्लॉक बसविणे बाबत.	१५,१०,०००/-	१३,८४,६१८/-	काम पूर्ण
६	मो. संजय नगर मुकुंदवाडी गल्ली क्र.५, ७ व ८ चे डांबरीकरण करणे बाबत.	६,००,०००/-	६,७०,११०/-	काम पुर्ण
७	प्र.क्र.५७, भवानी नगर वसाहती अंतर्गत रस्ता डांबरीकरण करणे बाबत.	१०,९७,०००/-	११,३७,४३८/-	काम पुर्ण
		६३,३७,५००/-	५८,२७,१९२/-	

दलित वस्ती सुधार योजना सन २००८-०९ या वर्षात प्राप्त झालेल्या अनुदानातील कामांचा तपशील

अ.क्र.	कामाचे नांव	अ.प.रक्कम	झालेला खर्च	शेरा
१	न्यायनगर वसाहती अंतर्गत जलनि:सारण वाहिनी टाकणे व खडी रस्ता बांधणे बाबत.	१०,४३,७००/-	७,२१,५३६/-	काम पुर्ण
२	प्र.क्र.४, वानखेडे नगर मधील एकता नगर भागात अंतर्गत रस्त्याचे डांबरीकरण करणे बाबत.	९,९९,५००/-	८,४५,७६३/-	काम पुर्ण
३	भिमनगर भावसिंगपुरा परिसर मध्ये विकासाची कामे करणे	७,६७,०००/-	५,९१,३०९/-	काम पूर्ण
४	काश्मीरनगर कांचनवाडी अंतर्गत रस्त्याचे डांबरीकरण करणे.	९,९९,५००/-	६,८७,३८०/-	काम पुर्ण
५	प्रकाशनगर मुकुंदवाडी येथे पेव्हर ब्लॉक बसविणे बाबत.	१०,००,०००/-	८,०८,२०२/-	काम पूर्ण
६	प्र.क्र.२१, नारेगांव स्लम मधील आनंदगाडे नगर वसाहती मधील अंतर्गत रस्त्याचे खडीकरण करणे बाबत.	७,२४,४००/-	५,२४,९३६/-	काम पुर्ण
७	प्र.क्र.२१, नारेगांव मधील मिसरवाडी वसाहती अंतर्गत खडीकरण करणे बाबत.	१३,२३,४००/-	१०,६८,१९७/-	काम पूर्ण
८	प्र.क्र.६७, पंचशिल नगर अंतर्गत अरुंद गल्यात कॉंक्रीट पेवमेंट करणे बाबत.	७,९७,३००/-	३,७९,०८७/-	काम पूर्ण
९	प्र.क्र.५७, भवानी नगर अंतर्गत रस्ता डांबरीकरण करणे.	९,९८,०००/-	९,५४,९९६/-	काम पूर्ण
१०	प्र.क्र.२३, शहानगर मसनतपुर वसाहती मधील रस्त्याचे डांबरीकरण करणे् बाबत.	८,९७,२००/-	६,९६,३३२/-	काम पूर्ण
११	प्र.क्र.५८, कैलासनगर अंतर्गत रस्ता पुर्न:डांबरीकरण करणे	८,९५,२००/-	७,०१,१९६/-	काम पूर्ण
१२	मो. बजरंग नगर गारखेडा वॉर्ड क्र.८६, येथे खडी रस्ते तयार करणे बाबत.	४,६८,१७५/-	३,३६,७०८/-	काम पुर्ण
१३	प्र.क्र.२३, शहानगर मसनतपुर अंतर्गत रस्त्याचे मजबुतीकरण व डांबरीकरण करणे बाबत.	९,५५,६००/-	७,८८,८०४/-	काम पुर्ण
१४	प्र.क्र.८२, विश्रांतीनगर अंतर्गत रस्त्याचे खडीकरण करणे.	९,७७,०००/-	६,८६,१४०/-	काम पुर्ण
१५	प्र.क्र.२१, मिसरवाडी येथे अंतर्गत रस्त्याचे खडीकरण करणे.	१९,९०,०००/-	१५,४३,२१३/-	काम पुर्ण
	एकूण	१,४८,३५,९७५	१,१३,३३,७९९	

दलित वस्ती सुधार योजना सन २००९-१० या वर्षात प्राप्त झालेल्या अनुदानातील कामांचा तपशील

अ.क्र.	कामाचे नांव	अ.प.रक्कम	झालेला खर्च	शेरा
१	प्र.क्र.२१, मिसारवाडी नारेगांव वसाहती अंतर्गत भुमिगत जलवाहिनी टाकणे बाबत.	२७,५८,४११/-	२२,९०,०००/-	काम पुर्ण
२	प्र.क्र.८०, अंबिकानगर मुकुंदवाडी येथे जलवाहिनी टाकणे बाबत.	२०,००,०००/-	२०,००,०००/-	काम पुर्ण
	एकूण	४७,५८,४११/-	४२,९०,०००/-	

शहर अभियंता
महानगरपालिका औरंगाबाद

महिला व बाल कल्याण समिती
अनुसूचित जातीतील लाभार्थींची माहिती

अ.क्र.	वर्ष	लाभार्थींची संख्या	एकूण खर्च
१.	२००६-२००७	२३०	रु.३,८०,५००/-
२.	२००७-२००८	३३७	रु.६,२०,५००/-
३.	२००८ ते २०१०	२५२	रु.५,५४,०००/-

* * * * *

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

विभाग : सुवर्ण जयंती शहरी रोजगार योजना

सामाजिक संरचना

भौतिक साध्य

वर्षे	1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार दारिद्र्य रेषेखालील एकूण कुटूंब संख्या	समाज विकास संस्थेचे सदस्य केलेले कुटूंब संख्या	एकूण समाज विकास संस्थेचे सदस्य केलेले अ.जा. कुटूंब संख्या
2006-07	25660	1530	932

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2006 ची शिल्लक निधी	सन 2006-07 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2006-2007	19.74	निरंक	19.74	1.53	18.21	0.93

भौतिक साध्य

वर्षे	1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार दारिद्र्य रेषेखालील एकूण कुटूंब संख्या	समाज विकास संस्थेचे सदस्य केलेले कुटूंब संख्या	एकूण समाज विकास संस्थेचे सदस्य केलेले अ.जा. कुटूंब संख्या
2007-08	25660	12952	7622

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2007 ची शिल्लक	सन 2007-08 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2007-2008	18.21	8.70	26.91	16.72	10.19	7.62

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

विभाग : सुवर्ण जयंती शहरी रोजगार योजना

सामाजिक संरचना

भौतिक साध्य

वर्षे	2005-06 च्या सर्वेक्षणानुसार दारिद्र्य रेषेखालील एकूण कुटूंब संख्या	समाज विकास संस्थेचे सदस्य केलेले कुटूंब संख्या	एकूण समाज विकास संस्थेचे सदस्य केलेले अ.जा. कुटूंब संख्या
2008-09	15623	8357	6393

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2008 ची शिल्लक	सन 2008-09 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2008-2009	10.19	0.23	10.42	10.31	0.11	6.39

भौतिक साध्य

वर्षे	2005-06 च्या सर्वेक्षणानुसार दारिद्र्य रेषेखालील एकूण कुटूंब संख्या	समाज विकास संस्थेचे सदस्य केलेले कुटूंब संख्या	एकूण समाज विकास संस्थेचे सदस्य केलेले अ.जा. कुटूंब संख्या
2009-10	15623	12782	8357

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2009 ची शिल्लक	सन 2009-10 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2009-10	0.11	15.52	15.63	15.39	0.24	7.88

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

विभाग : सुवर्ण जयंती शहरी रोजगार योजना

बचत व पतसंस्था

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण बचत गट	एकूण सदस्य संख्या	एकूण अ.जा. बचत गट	एकूण अ.जा.सदस्य संख्या
2006-07	205	2519	82	1770

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2006 ची शिल्लक निधी	सन 2006-07 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2006-2007	25.37	निरंक	25.37	25.19	0.18	17.70

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण बचत गट	एकूण सदस्य संख्या	एकूण अ.जा.बचत गट	एकूण अ.जा.सदस्य संख्या
2007-08	167	2045	92	1104

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2007 ची शिल्लक	सन 2007-08 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2007-2008	0.18	46.50	46.68	20.45	26.23	11.04

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

विभाग : सुवर्ण जयंती शहरी रोजगार योजना

बचत व पतसंस्था

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण बचत गट	एकूण सदस्य संख्या	एकूण अ.जा. बचत गट	एकूण अ.जा.सदस्य संख्या
2008-09	500	6223	257	3084

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2008 ची शिल्लक निधी	सन 2008-09 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2008-09	26.23	40.00	66.23	62.23	4.00	30.84

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण बचत गट	एकूण सदस्य संख्या	एकूण अ.जा.बचत गट	एकूण अ.जा. सदस्य संख्या
2009-10	148	1480	63	630

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2007 ची शिल्लक	सन 2009-10 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2009-10	4.00	10.80	14.80	14.80	निरंक	6.30

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

विभाग : सुवर्ण जयंती शहरी रोजगार योजना

महिला व बालके विकास गट

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण म. व बा. विकास गट	एकूण सदस्य संख्या	एकूण अ.जा. महिला व बालके विकास गट	सदस्य संख्या
2006-07	04	48	02	24

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2006 चा शिल्लक निधी	सन 2006-07 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा. वरील खर्च
2006-2007	64.66	निरंक	64.66	5.88	58.86	2.50

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण बचत गट	एकूण सदस्य संख्या	एकूण अ.जा. म व बा. विकास व्यवसाय गट	सदस्य संख्या
2007-08	54	648	37	440

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2007 ची शिल्लक	सन 2007-08 प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	अ.जा.वरील खर्च
2007-2008	निरंक	115.60	115.60	70.00	45.60	46.25

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

विभाग : सुवर्ण जयंती शहरी रोजगार योजना

महिला व बालके विकास गट

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण म. व बा. विकास गट	एकूण सदस्य संख्या	एकूण अ.जा. महिला व बालके विकास गट	एकूण अ.जा. सदस्य संख्या
2008-09	63	630	42	504

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2008 ची शिल्लक निधी	सन 2008-09 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा. वरील खर्च
2008-09	45.60	78.20	123.80	78.75	50.05	52.50

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण बचत गट	एकूण सदस्य संख्या	एकूण अ.जा.महिला व बालके विकास गट	एकूण अ.जा. सदस्य संख्या
2009-10	79	948	49	588

आर्थिक साध्य

(आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2009 ची शिल्लक	सन 2009-10 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2009-10	50.05	3.20	53.25	82.71	0.54	51.45

टिप :- शहरी स्वयरोजगार कार्यक्रम या घटकातुन 30.00 लक्ष एवढा निधी शहरी स्वयसहाय्यता कार्यक्रम (महिला व बालके विकास गट) या घटकात वळती करण्यात आलेला आहे.

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

विभाग : सुवर्ण जयंती शहरी रोजगार योजना

प्रशिक्षण

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण प्रशिक्षणार्थी संख्या	एकूण अ.जा.प्रशिक्षणार्थी संख्या
2006-07	700	287

आर्थिक साध्य (आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2006 ची शिल्लक	सन 2006-07 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2006-07	9.42	17.60	27.02	7.00	20.02	2.87

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण प्रशिक्षणार्थी संख्या	एकूण अ.जा.प्रशिक्षणार्थी संख्या
2007-08	3000	1842

आर्थिक साध्य (आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2007 ची ~~शिल्लक~~	सन 2007-08 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2007-08	~~निरंक~~	60.40	60.40	60.40	~~निरंक~~	36.84

औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद

विभाग : सुवर्ण जयंती शहरी रोजगार योजना

प्रशिक्षण

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण प्रशिक्षणार्थी संख्या	अ.जा.प्रशिक्षणार्थी संख्या
2008-09	1184	782

आर्थिक साध्य (आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2008 ची शिल्लक	सन 2008-09 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2008-09	निरंक	33.80	33.80	33.80	निरंक	15.64

भौतिक साध्य

वर्षे	एकूण प्रशिक्षणार्थी संख्या	एकूण अ.जा.प्रशिक्षणार्थी संख्या
2009-10	601	318

आर्थिक साध्य (आकडे लाखात)

वर्षे	1 एप्रिल 2009 ची निरंक	सन 2009-10 चा प्राप्त निधी	एकूण निधी	खर्च	शिल्लक	एकूण अ.जा.वरील खर्च
2009-10	निरंक	16.80	16.80	निरंक	16.80	निरंक

परिशिष्ट "ब"

(औरंगाबाद जिल्हापरिषदेकडून प्राप्त झालेली माहिती)

जिल्हा परिषद औरंगाबाद मार्फत गणवेश व लेखन साहित्य लाभ दिलेल्या
अनुसुचीत जाती व नवबौध्द विद्यार्थी संख्या तालुका निहाय

अं. क्रं.	तालुका	सन 2006–07			सन 2007–08			सन 2008–09			सन 2009–10		
		मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण
1	औरंगाबाद	1829	1774	3603	2592	2329	4921	2297	2257	4554	760	662	1422
2	पैठण	1778	1548	3326	2306	2099	4405	2328	2034	4362	1307	1197	2504
3	गंगापूर	2006	1843	3849	2197	2059	4256	2476	2245	4721	622	620	1242
4	वैजापूर	1305	1273	2578	1602	1501	3303	2610	4800	7410	2230	2302	4532
5	कन्नड	1142	1092	2234	1223	1166	2389	1495	1328	2823	1347	1205	2552
6	सिल्लोड	1371	1281	2652	1414	1347	2761	1645	1629	3274	2344	2109	4453
7	खुलताबाद	474	506	980	485	481	966	521	526	1047	1574	1481	3056
8	फुलंब्री	574	493	1067	715	665	1380	912	816	1728	1508	1512	3020
9	सोयगांव	574	493	1012	563	566	1129	1284	1149	2433	2559	2612	5471
	एकुण	**10988**	**10313**	**21301**	**13097**	**12213**	**25310**	**15568**	**16784**	**32352**	**14552**	**13700**	**28252**

परिशिष्ट "क"

(डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांच्याकडून प्राप्त झालेली माहिती)

खाजगी प्राथमिक शाळा आरक्षणाची माहिती.

अ.. क्रं	संवर्ग	मंजूर पदे	आरक्षणानुसार पदे							भरलेली पदे							शिल्लक अनुशेष							शेरा
			SC	ST	VJNT	SBC	OBC	Open	Total	SC	ST	VJNT	SBC	OBC	Open	Total	SC	ST	VJNT	SBC	OBC	OPEN	Total	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
१	मुख्याध्यापक	१७४																						एकुण मंजुर पदे १७४ पैकी अल्पभाषीक शाळेतील पदे वगळता २७ पदांना अनुशेष लागु पडतो. आज रोजी जिल्हयात एस.सी.चा अनुशेष शिल्लक नाही.
		२७	४	२	३	१		१७	२७	१०	०	१	०	०	१६	२७	०	२	२	०	०	०	४	
२	सहशिक्षक	२१८५																						एकुण मंजुर पदे २१८५ पैकी अल्पभाषीक शाळेतील पद वगळता १२५७ पदांना अनुशेष लागु पडतो.
		१२५७	१६४	८८	१३८	२५	२३९	६०३	१२५७	१७१	४५	११२	१०	२३७	६४७	१२२२	०	४३	२६	१५	२	०	८६	
३	लिपीक	७९																						एकु ण मंजुर पदे ७९ पैकी १८ पदे ही एकापेक्षा जास्त शाळा असणाऱ्या संस्थेच्या असुन त्या १८ पदामध्येच आरक्षण लागु पडते उर्वरीत सर्व पदे एकाकी पदे आहे ज्यांना आरक्षण लागु पडत नाही.
		१८	२	१	२	०	३	१०	१८	३	१	२	०	३	९	१८	०	०	०	०	०	०	०	
४	सेवक	११२																						एकुण मंजुर पदे ११२ पैकी १८ पदे ही एकापेक्षा जास्त शाळा असणा:या संस्थेच्या असुन त्या १८ पदांमध्येच आरक्षण लागु पडते. उर्वरीत सर्व पदे एकाकी पदे आहे, ज्यांना आरक्षण लागु पडत नाही.
		१८	२	१	२	०	३	१०	१८	०	०	२	०	५	११	१८	२	१	०	०	०	०	३	
		२५५०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	एकुण	१३२०	१७२	९२	१४५	२६	२४५	६४०	१३२०	१८४	४६	११७	१०	२४५	६८३	१२८५	२	४६	२८	१५	२	०	९३	

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

विभाग :- विशेष कक्ष विभाग

विद्यापीठाशी संलग्नि असलेल्या महाविद्यालयातील अनुसूचित जाती या प्रवर्गाची मंजूर पदे, भरलेली पदे व अनुशेष दर्शविणारा तक्ता

अ.क्र.	गट	मंजूर पदे	मंजूर पदापैकी अनु.जाती ची पदे (१३ % प्रमाणे)	अनु.जाती या प्रवर्गाची भरलेली पदे	अनु.जाती या प्रवर्गाचा शिल्लक अनुशेष	चालू आरक्षणामध्ये अनु.जाती या प्रवर्गाची रिक्त पदे	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८
१)	अ	३४०६	४४३	३०९	१३४	१३४	-

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

विद्यापीठ संलग्न महाविद्यालयातील अनुशेषा संदर्भाची महाविद्यालय निहाय माहिती.

अ.क्र.	संस्थेचे / महाविद्यालयाचे नांव	सह-संचालक यांच्या कार्यभारानुसार मंजूर पदे	मंजूर पदापैकी अनु.जातीची पदे (१३% प्रमाणे)	अनु.जाती या प्रवर्गाची भरलेली पदे	अनु.जाती या प्रवर्गाचा शिल्लक अनुशेष	शेरा
१	२	३	४	५	६	७
	औरंगाबाद					
१	पंडित जवाहरलाल नेहरु महा. औरंगबाद					
	शिक्षक कर्मचारी -	20	3	3	-	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	10	2	2	-	-
२	सामाजिक कार्य महा. विद्यापीठ परिसर, औरंगाबाद					
	शिक्षक कर्मचारी -	10	2	1	1	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	10	2	2	-	-
३	मिलिंद विज्ञान महा. औरंगाबाद					
	शिक्षक कर्मचारी -	27	4	2	2	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-
४	एम.जी.एम. इन्स्टिट्युट ऑफ मॅनेजमेंट, औरंगाबाद.					
	शिक्षक कर्मचारी -	18	2	2	-	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-
५	धारेश्वर शि.संस्था संचलित कला महा. चिंचोली(लिबांजी) ता.कन्नड, जि. औरंगाबाद.					
	शिक्षक कर्मचारी -	20	3	2	1	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	8	1	1	-	-

अ.क्र.	संस्थेचे / महाविद्यालयाचे नांव	सह-संचालक यांच्या कार्यभारानुसार मंजूर पदे	मंजूर पदापैकी अनु.जातीची पदे (१३% प्रमाणे)	अनु.जाती या प्रवर्गाची भरलेली पदे	अनु.जाती या प्रवर्गाचा शिल्लक अनुशेष	शेरा
१	२	३	४	५	६	७
६	सरस्वती भुवन कला व वाणिज्य महा. औरंगाबाद					
	शिक्षक कर्मचारी -	37	5	9	-	+ 4
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	30	4	5	-	+ 1
७	वसंतराव नाईक महा. औरंगाबाद					
	शिक्षक कर्मचारी -	33	4	7	-	+ 3
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	64	8	10	-	+ 2
८	मराठवाडा शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित एकत्रित नऊ (०९) महाविद्यालये					
	शिक्षक कर्मचारी -	328	43	43	-	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

विद्यापीठ संलग्न महाविद्यालयातील अनुशेषा संदर्भाची महाविद्यालय निहाय माहिती.

अ.क्र.	संस्थेचे / महाविद्यालयाचे नांव	सह-संचालक यांच्या कार्यभारानुसार मंजूर पदे	मंजूर पदापैकी अनु.जातीची पदे (१३% प्रमाणे)	अनु.जाती या प्रवर्गाची भरलेली पदे	अनु.जाती या प्रवर्गाचा शिल्लक अनुशेष	शेरा
१	२	३	४	५	६	७
	जालना.					
१	मोरश्वर कला, विज्ञान व वाणिज्य महा. भोकरदन, ता.भोकरदन, जि. जालना					
	शिक्षक कर्मचारी -	38	5	5	-	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-
२	श्रीमती दानकुवँर महिला महा. जालना					
	शिक्षक कर्मचारी -	21	3	2	1	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-
३	म.शि.संस्था / कॉलेज ऑफ इंजिनिअरींग अॅण्ड टेक्ना. नागेवाडी जालना.					
	शिक्षक कर्मचारी -	50	7	8	-	+ 1
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-
४	गोदावरी कनिष्ठ व वरिष्ठ कला, महा. अबंड, जि. जालना.					
	शिक्षक कर्मचारी -	19	2	-	2	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-
५	म.शि.संस्था / कला, वाणिज्य व विज्ञान महा. ता. अबंड, जि. जालना.					
	शिक्षक कर्मचारी -	14	2	2	-	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-

अ.क्र.	संस्थेचे / महाविद्यालयाचे नांव	सह-संचालक यांच्या कार्यभारानुसार मंजूर पदे	मंजूर पदापैकी अनु.जातीची पदे (१३% प्रमाणे)	अनु.जाती या प्रवर्गाची भरलेली पदे	अनु.जाती या प्रवर्गाचा शिल्लक अनुशेष	शेरा
१	२	३	४	५	६	७
६	निर्मल क्रीडा ॲण्ड समाज प्रबोधन ट्रस्ट संचलित कला, विज्ञान व वाणिज्य महा. बदनापूर, जि. जालना.					
	शिक्षक कर्मचारी -	64	8	6	2	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	26	3	2	1	-
७	म.शि.संस्था / कला महा. ता. घनसावंगी, जि. जालना.					
	शिक्षक कर्मचारी -	18	2	3	-	+ 1
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

विद्यापीठ संलग्न महाविद्यालयातील अनुशेषा संदर्भाची महाविद्यालय निहाय माहिती.

अ.क्र.	संस्थेचे / महाविद्यालयाचे नांव	सह-संचालक यांच्या कार्यभारानुसार मंजूर पदे	मंजूर पदापैकी अनु.जातीची पदे (१३% प्रमाणे)	अनु.जाती या प्रवर्गाची भरलेली पदे	अनु.जाती या प्रवर्गाचा शिल्लक अनुशेष	शेरा
१	२	३	४	५	६	७
	बीड					
१	वैद्यनाथ कॉलेज कला, विज्ञान व वाणिज्य, परळी वैजनाथ, बीड.					
	शिक्षक कर्मचारी -	36	5	4	1	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	45	6	10	-	+ 4
२	कला व वाणिज्य महिला महा. अंबाजोगाई, जि. बीड					
	शिक्षक कर्मचारी -	23	3	3	-	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-
३	माऊली विद्यापीठ संचलित महिला कला महा. बीड					
	शिक्षक कर्मचारी -	13	2	-	2	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	8	1	1	-	-
४	श्री वेंकटस्वामी महा. जालना रोड, बीड.					
	शिक्षक कर्मचारी -	29	4	3	1	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	19	2	3	-	+ 1
५	वसंत महा. केज, ता.केज, जि. बीड					
	शिक्षक कर्मचारी -	40	5	4	1	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	24	3	3	-	-

अ.क्र.	संस्थेचे / महाविद्यालयाचे नांव	सह-संचालक यांच्या कार्यभारानुसार मंजूर पदे	मंजूर पदापैकी अनु.जातीची पदे (१३% प्रमाणे)	अनु.जाती या प्रवर्गाची भरलेली पदे	अनु.जाती या प्रवर्गाचा शिल्लक अनुशेष	शेरा
१	२	३	४	५	६	७
६	सरस्वती महा. केज, ता.केज, जि.बीड					
	शिक्षक कर्मचारी -	16	3	4	-	+1
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	9	1	1	-	-
७	कालिकादेवी कला, वाणिज्य व विज्ञान महा. शिरुर का. ता.शिरुर का.जि. बीड					
	शिक्षक कर्मचारी -	37	5	6	-	+ 1
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	15	2	1	1	-
८	जनविकास महा. बनसारोळा, ता.केज, जि. बीड.					
	शिक्षक कर्मचारी -	17	2	2	-	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-
९	वसुंधरा कला महा. घाटनांदूर ता. अंबाजोगाई, जि. बीड					
	शिक्षक कर्मचारी -	16	2	-	2	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	8	1	1	-	-
१०	स्वामी रामानंद तीर्थ महा. अंबाजोगाई, जि. बीड					
	शिक्षक कर्मचारी -	22	3	2	1	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	8	1	1	-	-

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

विद्यापीठ संलग्न महाविद्यालयातील अनुशेषा संदर्भाची महाविद्यालय निहाय माहिती.

अ.क्र.	संस्थेचे / महाविद्यालयाचे नांव	सह-संचालक यांच्या कार्यभारानुसार मंजूर पदे	मंजूर पदापैकी अनु.जातीची पदे (१३% प्रमाणे)	अनु.जाती या प्रवर्गाची भरलेली पदे	अनु.जाती या प्रवर्गाचा शिल्लक अनुशेष	शेरा
१	२	३	४	५	६	७
	उस्मानाबाद.					
१	श्री. साई जनविकास प्रतिष्ठान संचलित अध्यापक महा. अळणी-पाटणी, उ,बाद					
	शिक्षक कर्मचारी -	9	1	3	-	+ 2
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	5	1	1	-	-
२	तेरणा कला, वाणिज्य व विज्ञान महा. उस्मानाबाद.					
	शिक्षक कर्मचारी -	16	2	2	-	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-
३	त.प.चें.ट्र.येवती संचलित व्यंकटेश महाजन वरिष्ठ महा. उस्मानाबाद.					
	शिक्षक कर्मचारी -	25	3	2	1	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	-	-	-	-	-
४	शंकरराव पाटील महा. भूम, ता. भूम, जि. उस्मानाबाद.					
	शिक्षक कर्मचारी -	21	3	3	-	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	10	1	2	-	+ 1
५	ज्ञानदेव मोहेकर महा. कळंब, ता. कळंब, जि. उस्मानाबाद.					
	शिक्षक कर्मचारी -	51	7	5	2	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	60	8	9	-	+ 1

अ.क्र.	संस्थेचे / महाविद्यालयाचे नांव	सह-संचालक यांच्या कार्यभारानुसार मंजूर पदे	मंजूर पदापैकी अनु.जातीची पदे (१३% प्रमाणे)	अनु.जाती या प्रवर्गाची भरलेली पदे	अनु.जाती या प्रवर्गाचा शिल्लक अनुशेष	शेरा
१	२	३	४	५	६	७
६	माधवराव पाटील महाविद्यालय, मुरुम, ता. उमरगा, उस्मानाबाद.					
	शिक्षक कर्मचारी -	46	6	6	-	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	30	4	5	-	+ 1
७	भारत शिक्षण संस्था / श्री छत्रपती शिवाजी महा. उमरगा, जि. उस्मानाबाद					
	शिक्षक कर्मचारी -	60	8	11	-	+ 3
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	90	12	9	3	-
८	भातीय राष्ट्रीय शि.संस्था, शंकरराव जावळ पाटील महा. लोहार, उस्मानाबाद					
	शिक्षक कर्मचारी -	17	2	2	-	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	8	1	-	1	-
९	श्री स्वा.वि.शि.संस्था कोल्हापूर संचलित, तुळजाभवानी महा. तुळजापूर.					
	शिक्षक कर्मचारी -	21	3	-	3	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	11	1	2	-	+ 1
१०	ते.प.चॅ.ट्रस्ट संचलित अभियांत्रिकी महा. उस्मानाबाद.					
	शिक्षक कर्मचारी -	96	12	3	9	-
	शिक्षकेत्तर कर्मचारी -	11	1	2	-	+ 1

परिशिष्ट "ड"

(समितीच्या बैठकीचे संक्षिप्त कार्यवृत्त)

पहिली बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक मंगळवार, दिनांक ७ सप्टेंबर २०१० रोजी सकाळी १०-३० वाजता औरंगाबाद महानगरपालिका सभागृहात आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकीत पुढील सन्माननीय सदस्य तसेच अधिकारी उपस्थित होते :—

उपस्थिती

(१) श्री. चंद्रकांत हंडोरे, वि. स. स. तथा समिती प्रमुख

(२) श्री. रावसाहेब अंतापूरकर, वि. स. स.

(३) श्री. हरिदास भदे, वि. स. स.

(४) श्री. दिपक चव्हाण, वि. स. स.

(५) श्री. हरीष पिंपळे, वि. स. स.

(६) श्री. लखन मलिक, वि. स. स.

(७) श्री. संतोष सांबरे, वि. स. स.

(८) श्री. ज्ञानराज चौगुले, वि. स. स.

(९) श्री. वसंतराव खोटरे, वि. प. स.

(१०) श्री. सुभाष चव्हाण, वि. प. स.

(११) श्री. राम पंडागळे, वि. प. स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

श्री. दिलीप येवला, अवर सचिव (समिती)

औरंगाबाद महानगरपालिका :

(१) डॉ. पुरुषोत्तम भापकर, आयुक्त

(२) श्री. अजय चारठणकर, उप आयुक्त (महसूल)

(३) डॉ. धनंजय जावळीकर, कर मूल्य निर्धारण व संकलक

(४) श्री. संतोष खांडेकर, उप आयुक्त (सिडको)

(५) श्री. वि. सो. जाधव, मुख्य लेखापरीक्षक

(६) श्री. उत्तम चव्हाण, मुख्य लेखाधिकारी

(७) डॉ. श्रीकृष्ण देवगांवकर, आरोग्य वैद्यकीय अधिकारी

(८) श्री. एम. डी. सोनावणे, शहर अभियंता

(९) श्री. डी. पी. कुलकर्णी, सहा. संचालक नगर रचना

(१०) श्री. एम. डी. सोनवणे, कार्यकारी अभियंता

(११) श्री. एस. डी. पानझडे, कार्यकारी अभियंता

(१२) श्री. सय्यद सिकंदर अली, कार्यकारी अभियंता.

सदरहू बैठकीत औरंगाबाद महानगरपालिका यांच्या सेवेतील अनुसूचित जातीचे अधिकारी/कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच अनुसूचित जातीच्या कल्याणासाठी महानगरपालिकेमार्फत राबविण्यात येणा-या कल्याणकारी योजना व विशेष घटक योजना याबाबत संबंधित अधिका-यांबरोबर चर्चा केली.

दुसरी बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक बुधवार, दिनांक ८ सप्टेंबर २०१० रोजी सकाळी ११-०० वाजता औरंगाबाद जिल्हा परिषद सभागृह येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकीत पुढील सन्माननीय सदस्य तसेच अधिकारी उपस्थित होते :—

उपस्थिती

(१) श्री. चंद्रकांत हंडोरे, वि. स. स. तथा समिती प्रमुख

(२) श्री. रावसाहेब अंतापूरकर, वि. स. स.

(३) श्री. हरिदास भदे, वि. स. स.

(४) श्री. दिपक चव्हाण, वि. स. स.

(५) श्री. हरिष पिंपळे, वि. स. स.

(६) श्री. लखन मलिक, वि. स. स.

(७) श्री. ज्ञानराज चौगुले, वि. स. स.

(८) श्री. वसंतराव खोटरे, वि. प. स.

(९) श्री. सुभाष चव्हाण, वि. प. स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

श्री. दिलीप येवला, अवर सचिव (समिती)

जिल्हा परिषद, औरंगाबाद :

(१) श्री. राहुल रंजन महिवाल, मुख्य कार्यकारी अधिकारी

(२) श्री. अरुण डुबे, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी

(३) श्री. अ.मु.देशमुख, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सा.)

(४) श्री. एस.जी.मालोदे, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पं.)

(५) डॉ. दिलीप अ. देशमुख, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (बा.क.) व समाजकल्याण अधिकारी

(६) श्री. एस.एन.औताडे, मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी

(७) डॉ. आशिष पवार, सहा.प्रकल्प अधिकारी, जिग्राविय.

(८) डॉ. आर.बी.कसबे, जिल्हा आरोग्य अधिकारी

(९) डॉ. एन. एस. लटपटे, जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी

(१०) श्री. एच. बी. झनझन पाटील, कृषी विकास अधिकारी

(११) श्री. सी. व्ही. सोनवणे, कार्यकारी अभियंता (बांधकाम)

(१२) श्री. जी. एन. अनमोले, कार्यकारी अभियंता (बांधकाम)

(१३) श्री. आर. एम. वाघमारे, कार्यकारी अभियंता (सिंचन)

(१४) श्री. डी. एस. डाकोरे, कार्यकारी अभियंता (पा.पु.)

(१५) श्री. के. टी. डमाळकर, कार्यकारी अभियंता (पा.व्य.कक्ष)

(१६) श्री. एस. एम. बानारे, शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)

(१७) श्री. पी. बी. चव्हाण, शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक).

सदरहू बैठकीत समितीने औरंगाबाद जिल्हा परिषद यांच्या सेवेतील अनुसूचित जातीचे अधिकारी/कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच अनुसूचित जातीच्या कल्याणासाठी जिल्हा परिषदेमार्फत राबविण्यात येणा-या कल्याणकारी योजनांबाबत संबंधित अधिका-यांबरोबर चर्चा केली.

तिसरी बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक मंगळवार, दिनांक ७ सप्टेंबर २०१० रोजी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकीत पुढील सन्माननीय सदस्य तसेच अधिकारी उपस्थित होते :–

उपस्थिती

(१) श्री. चंद्रकांत हंडोरे, वि.स.स. तथा समिती प्रमुख
(२) श्री. रावसाहेब अंतापूरकर, वि.स.स.
(३) श्री. हरिदास भदे, वि.स.स.
(४) श्री. दिपक चव्हाण, वि.स.स.
(५) श्री. हरिष पिंपळे, वि.स.स.
(६) श्री. लखन मलिक, वि.स.स.
(७) श्री. ज्ञानराज चौगुले, वि.स.स.
(८) श्री. वसंतराव खोटरे, वि.प.स.
(९) श्री. सुभाष चव्हाण, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :
श्री. दिलीप येवला, अवर सचिव (समिती).

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद :

(१) श्री. ए. जी. खान, संचालक (महाविद्यालय व विद्यापीठ विकास मंडळ)
(२) डॉ. मानवेंद्र काचाळे, कुलसचिव
(३) डॉ. पी. डी. सोमवंशी, उप कुलसचिव
(४) श्री. श्रीकांत कांबळे, उप कुलसचिव (विशेष कक्ष)
(५) प्रा. डॉ. वाल्मिक सरवदे, प्राध्यापक वाणिज्य
(६) प्रा. डॉ. एम. डी. शिरसाट, प्राध्यापक पदार्थ विज्ञान
(७) श्री. संजय शिंदे, जनसंपर्क अधिकारी
(८) श्री. बच्छाव, समाजकल्याण अधिकारी

सदरहू बैठकीत समितीने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांच्या सेवेतील अनुसूचित जातीचे अधिकारी/कर्मचारी यांच्या भरती, बढती, अनुशेष व आरक्षण व अनुशेष तसेच अनुसूचित जातीच्या कल्याणासाठी विद्यापीठामार्फत राबविण्यात येणा-या योजनांबाबत संबंधित अधिका-यांबरोबर चर्चा केली.

चौथी बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक मंगळवार, दिनांक २१ जून २०११ रोजी दुपारी १२-०० वाजता, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकीस पुढील सन्माननीय सदस्य उपस्थित होते :–

उपस्थिती

(१) श्री. चंद्रकांत हंडोरे, वि.स.स. तथा समिती प्रमुख
(२) श्री. हरिदास भदे, वि.स.स.
(३) श्री. दिपक चव्हाण, वि.स.स.
(४) श्री. हरिष पिंपळे, वि.स.स.
(५) श्री. लखन मलिक, वि.स.स.
(६) श्री. संतोष सांबरे, वि.स.स.
(७) श्री. ज्ञानराज चौगुले, वि.स.स.
(८) श्री. वसंतराव खोटरे, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :
श्री. दिलीप येवला, अवर सचिव (समिती).

विभागीय प्रतिनिधी :

(१) श्री. मनुकुमार श्रीवास्तव, प्रधान सचिव, नगरविकास विभाग
(२) श्री. दिनेश वाघमारे, प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय विभाग
(३) श्री. मिलिंद म्हैसकर, सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
(४) श्री. पुरुषोत्तम भापकर, महानगरपालिका आयुक्त, औरंगाबाद
(५) श्री. अ.बा.घरत, उप सचिव, नगरविकास विभाग
(६) श्री. अजय चारठणकर, महानगरपालिका उपायुक्त (महसद्यल), औरंगाबाद
(७) श्री. श्रीकांत कांबळे, उप कुलसचिव, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.
(८) श्री. व्ही. जी. लिमगावे, सहायक कुलसचिव, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

(९) श्री. उत्तम चव्हाण, मुख्य लेखा अधिकारी, औरंगाबाद

(१०) श्री. एम. डी. सोनवणे, सी. टी. इंजिनिअर, औरंगाबाद.

सदरहू बैठकीत समितीने औरंगाबाद महानगरपालिका, औरंगाबाद, जिल्हा परिषद, औरंगाबाद व डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांच्या सेवेतील अनुसूचित जातीचे अधिकारी/ कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच अनुसूचित जातीच्या कल्याणासाठी राबविण्यात येणा-या कल्याणकारी योजना व विशेष घटक योजनासंदर्भात विभागीय सचिवांची साक्ष घेतली.

पाचवी बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक बुधवार, दिनांक २२ जून २०११ रोजी दुपारी १२-०० वाजता, विधान भवन, मुंबई येथे घेण्यात आली. सदरहू बैठकीस पुढील सन्माननीय सदस्य उपस्थित होते :–

उपस्थिती

(१) श्री. वसंतराव खोटरे, वि.प.स. तथा कार्यकारी समिती प्रमुख

(२) श्री. रावसाहेब अंतापूरकर, वि.स.स.

(३) श्री. वामनराव कासावार, वि.स.स.

(४) श्री. हरिदास भदे, वि.स.स.

(५) श्री. दिपक चव्हाण, वि.स.स.

(६) श्री. हरिष पिंपळे, वि.स.स.

(७) श्री. लखन मलिक, वि.स.स.

(८) श्री. संतोष सांबरे, वि.स.स.

(९) श्री. ज्ञानराज चौगुले, वि.स.स.

(१०) श्री. सुभाष चव्हाण, वि.प.स.

(११) श्री. चंद्रकांत पाटील, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

श्री. दिलीप येवला, अवर सचिव (समिती)

विभागीय प्रतिनिधी :

श्री. दिनेश वाघमारे, प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय विभाग

श्री. सुधीर ठाकरे, सचिव, ग्रामविकास विभाग

श्री. प्रकाश हिर्लेकर, सह सचिव, ग्रामविकास विभाग

जिल्हा परिषद, औरंगाबाद :

श्री.राहुल रंजन महिवाल, मुख्य कार्यकारी अधिकारी

डॉ.दिलीप देशमुख, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी

श्री.सुधाकर बानारे, शिक्षणाधिकारी (प्रा.)

श्री. पी. बी. चव्हाण, शिक्षणाधिकारी (मा)

श्री. अरुण डुबे, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी.

सदरहू बैठकीत समितीने औरंगाबाद जिल्हा परिषद यांच्या सेवेतील अनुसूचित जातीचे अधिकारी/ कर्मचारी यांच्या भरती, बढती, अनुशेष व आरक्षण तसेच अनुसूचित जातीच्या कल्याणासाठी जिल्हा परिषदेमार्फत राबविण्यात येणाया योजना व विशेष घटक योजनासंदर्भात विभागीय सचिवांची साक्ष घेतली.

सहावी बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक दिनांक २८ मार्च २०१२ रोजी दुपारी २-०० वाजता, विधान भवन, मुंबई येथे घेण्यात आली. सदरहू बैठकीस पुढील सन्माननीय सदस्य उपस्थित होते :–

उपस्थिती

(१) श्री. वसंतराव खोटरे, वि.प.स. तथा कार्यकारी समिती प्रमुख

(२) श्री. रावसाहेब अंतापूरकर, वि.स.स.

(३) श्री. हरिष पिंपळे, वि.स.स.

(४) श्री. लखन मलिक, वि.स.स.

(५) श्री. संतोष सांबरे, वि.स.स.

(६) श्री. ज्ञानराज चौगुले, वि.स.स.

(७) श्री. सुभाष चव्हाण, वि.प.स.

(८) श्री. चंद्रकांत पाटील, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

श्री. ला. ना. जाधव, अवर सचिव (समिती)

श्री. ज. य. विचारे, कक्ष अधिकारी.

समितीने प्रारूप अहवालावर विचार करून तो किरकोळ दुरुस्त्यांसह संमत केला.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई